

naša luč

1984

8

spet pojedemo brat

Vinogradništvo je bilo razširjeno ne glede na lego po vsej Sloveniji, dokler ni konec prejšnjega stoletja trtna uš napadla naših trt in skoraj uničila vse vinograde. Marsikatera podružnica sv. Urbana, vinogradniškega patrona, priča o nekdanjih vinogradih, ki jih danes ni nikjer več.

Dosti je truda in skrbi, stroškov in strahu, preden je vino v sodu. Zato pa je, kadar srečno dozori, trgategv resnično velik praznik. Nič zato, če se je treba tudi zdaj pošteno truditi. Seveda se fantje, ki morajo nositi težke brenčate grozdja, truda nič kaj ne veselijo. Tudi možaki, ki mečkajo grozdje v kadeh — včasih so ga mastili z bosimi nogami — in ga nakladajo v koš na preši, se pošteno spotijo.

Ker je slovenska zemlja porazdeljena na različna podnebna področja, se trgategv ne opravlja povsod ob istem času.

● V BRDIH se smeje na trsih različno grozdje: tržarka, zelenka, gleza, tokáj, grgarija, rizling, malvazija, verduć, rebula — eno je žlahtnejše od drugega.

● Na VIPAVSKEM prinese opoldan gospodinja kosilo v vinograd: svinjsko kračo in mesene klobase. Za večerjo pa pripravi najljubšo Vipavčevo jed: krompirjevo polento, čez in čez posuto s koštrunovino.

● V ISTRJI pravijo: „Božja trta glave vrta!“ Istrsko vino že od nekdaj slovi. Med najbolj znanimi istrskimi trtami so pač refošk — istrski teran, malvazija, penela, kraljevina, veltlinec, traminec, rebula, rulandec, muškat.

● Pogled, ki se odpre vrh gorjanske ceste po prelepi BELI KRAJINI, zlepa nima para. Od Brezove rebri v semiški fari noter do Tanče gore — šest ur hoda — se vije nepretrgan venec vinogradov. Znamenita je belokranjska črnina.

● Zelo znan in razširjen je DOLENJSKI CVIČEK. „Srečna je dežela ta, ki cviček ima,“ pravi stari rek. Ta dežela se razteza po dolenjskem gri-

čevju med Savo in Krko in po predgorju Gorjancev. To so področja starega vulkanskega pepela, le-ta daje trti tiste posebnosti, ki so značilne za cviček. Ime „cviček“ se je tega vina prijelobaje zato, ker so po nemško pravili, da ščiplate („er zwick“). Pri premožnejših hišah zakoljejo za „oberatev“ prašiča, ovco in nekaj kokoši.

● Vzpetine, ki se vzdigujejo iz SUHOKRAJINSKE PLANOTE, so porasle s „šmarnico“ in preprežene z zidanicami. Šmarnica daje vino, ki je v večjih količinah strup, ker vsebuje metilni alkohol.

● Naša stara vinska dežela je ŠTAJERSKA. Njen vzhodni del, Haloze in Slovenske gorice, je domovina žlahtnih, belih vin; ta so: muškat, silvanec, rizling, ranina, jeruzalemčan. Njen jug, del Posavja in Kozjanskega s Posoteljem, rodi lažja namizna vina, ki tu in tam spominjajo na cviček.

Že precej časa pred trgatvijo, neka ko sredi avgusta, postavijo v Halozah in Slovenskih goricah v vinograde klopote. Klopotci so slovenska posebnost in poezija štajerskih vinskih goric. Glas velikega klopotca se sliši tudi uro daleč.

Dan pred bratvijo so koline. Prašiček mora dati svoje življenje in z njim nekaj pur in kokoši. Gospodinja se suče v kuhinji, da napeče zadosti gibanic in krapcev. Vsi sosedje naokoli so vabljeni k bratvi.

Za kosilo prinese gospodinja bračem gobovo župo, lentivo, svinjsko meso in klobase iz tunje, vse narezano na ze-

Na svetu lepše rožice ni,
kot je ta vinska trta.
Pozimi spi,
polet cveti,
jesen nam vince daje.

Tud druge rožice cveto,
pa vendar tga ne strijo,
lih kakor zna
edina ta,
ki nas je napojila.

lju, za konec kvasenice, vmes pa se priležejo globoki požirki iz ročke. Za večerjo pripravi gospodinja pečene mesa vseh vrst: svinine, purana, goš, rac, k temu kvasenic, sirovih in makovih štrukljev. Gospodar skrbi za pijačo.

Zdaj pride tudi mladina na svoj račun. Harmonikar nateza svoj meh, ples in igre, petje in vriskanje se vrstijo pozno v noč.

Do Martinovega mošt vre. Sodi v kleti pojo, se pogovarjajo. Vsak ima svoj glas. Gospodar jih hodi poslušat.

● Tudi PREKMURJE ima svoje „gorice“, četudi jih ni mnogo. Največ jih je okoli Lendave. Najboljša trta je lipojna. Gorice se raztezajo po gričih, je pa tudi nekaj ravninskih vinogradov. Bratva je tudi v Prekmurju praznik.

Po končani trgatvi, posebno pa po sv. Martinu, so hrami, zidanice in kleti ob nedeljah polne veselih obiskovavcev. „Dolenjec“, pripoveduje Fran Levstik, „ga . . . ne pije nikoli tako rad kakor jeseni, nikoli se mu ne smili tako malo. Takrat je vse dobre volje, malo in veliko, mlado in staro. Kdor nima sam nograda, pa gre od hrama do hrama okoli prijateljev. Tako je do blizu božiča. Šele potem, ko sod poje, začno tudi skopovati z vinom. Po vinskih krajih so ljudje sploh bolj radodarni — še preveč. Manj resni so, bolj prijazni od Gorenjca.“

V živahnih družbah je nastala množica pivskih pesmi, zdravic in iger, npr. tale:

K čem je vino v kleti?
Enkrat mormo vmreti,
ja vmreti, ja vmreti,
to zna vsaki san!

Slava vsen tabernam!
Requiem aeternam,
aeternam, aeternam
bodo peli nam.

Tan na onem sveti
ne de vinca v kleti,
ja v kleti, ja v kleti,
tan le suša bo!

Niko Kuret:
PRAZNIČNO LETO SLOVENCEV

Naslovna stran: KOČNA, gledana iz Beljaka. (Iz knjige: H. G. Trenkwalder, *Bezaubernde Bergwelt, Carinthia, Celovec.*)

Kakšen vzorec družbene ureditve v Jugoslaviji?

Najuglednejši zahodnonemški časopis FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, ki ga prebira vsa nemška in v Nemčiji živeča tuja vrhna družbena plast (politiki, diplomati, ljudje od Cerkve, finančniki, gospodarstveniki...), je prinesel pred kratkim v uvodniku zanimivo podobo o današnji družbeni ureditvi v Jugoslaviji. Njegove glavne ugotovitve tu povzemamo:

Marsikaj v Jugoslaviji spominja na sovjetsko-leninistični vzorec. Klečeplazna podložnost pri oblasti onemogoča celó previdno kritiko najvišjih partijskih funkcionarjev in skriva njihovo življenje pred pogledi javnosti daleč prek mej njihovega zasebnega območja. Zgodovina komunistične Jugoslavije je izključna last partije: javnosti sme biti sporočano le njeno tolmačenje. V državi je pripuščen le en družbeni nauk — partijski svetovni nazor. Drugačnih očen o žgočih družbenih vprašanih ni dovoljeno izražati in že doma jih zase beležiti je tvegano. Kazenski zakoni z nejasno omejenimi pojmi (na primer „sovražna propaganda“), naredijo slehernika, ki je izjavil kaj nevšečnega, za krivega kaznivega dejanja. Obsodbe oporečnikov so pretirano stroge. Nepristranost sodnikov jenja tam, kjer se pri določenem primeru začenja korist varnostnih oblasti in partije. Pred tajno milico ni zaščite. Časopisi so pod partijskim nadzorstvom. Pri volitvah volijo občani lahko le tiste ljudi, ki so všeč partiji.

Vse to so znamenja sovjetskega komunizma. Seveda ne gre ob njih spregledati močnih svojiskih potez jugoslovanskega komunizma. Široko razvejana zvezna ureditev se sicer steka v izključno last partijske oblasti, kljub temu pa vendarle vnaša v družbeno življenje večnarodne države močno prvine različnih mnenj. V Jugoslaviji uživa Cerkev večjo prostost kakor v večini držav sovjetskega bloka. V sovjetskem taboru ni tako svobodnih potovanj iz države, kot so v Jugoslaviji. Gospodarska ureditev se oddaljuje od državno-gospodarskega vzorca. Tri četrtine zemlje pripada zasebnim kmetom.

Takšne posebnosti za občane veliko pomenijo. Ali pa te posebnosti zadoščajo za trditve, da se jugoslovanski socializem kot družbena ureditev načelno razlikuje od sovjetskega? Nekateri opazovavci Vzhodne Evrope menijo, da utegne imeti v nekaj desetletjih Madžarska manj prvin sovjetske notranje družbene ureditve kakor Jugoslavija. Osnovna danost, ki povezuje jugoslovanski in sovjetski socializem, je leninizem.

Nekateri partijski voditelji so hoteli z razliko od Tita razviti delavsko samoupravljanje, ki je bilo uvedeno 1950, v novo demokratsko-socialistično ureditev. Dosegli niso nič. Od 1966 do 1977 je vel v Jugoslaviji veter političnih reform; na koncu so reformatorji, partijski voditelji iz vseh delnih republik, podlegli leninistični premoči, na katere čelu je stal Tito. Tista zmaga leninizma iz let 1971 in 1972 določa družbeno stvarnost v Jugoslaviji še danes.

Založnik: Avguštin Čebul,
župnijski urad Št. Lenart,
9587 Ričarja vas.
Odgovorni urednik: dr. Janez
Hornböck, 9020 Celovec, Vik-
tringer Ring 26. Tisk: Tiskar-
na Družbe sv. Mohorja, 9020
Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austrija

NAROČNINA (v valuti zadev-
ne dežele):

Anglija 5 fun.
Avstrija 130 šil.

Belgija 400 fran.
Francija 60 fran.
Italija 12.000 lir
Nemčija 20 mark
Nizozemska 20 gld.
Švedska 60 kron
Švica 19 fran.
Avstralija 9 dol.
Kanada 12 dol.
ZDA 10 dol.

Razlika v cenah je zaradi
neenake poštine v posa-
meznih državah in različnih
deviznih preračunavanj.
Naročnike sprejemajo pover-
jeniki in uprava NAŠE LUČI.

PRINTED IN AUSTRIA

kaj je pa domá novega?

na sploh

PRAZNIK NARODNIH NOŠ,

ki ga v Kamniku obhajajo septembra, je privabil več kot 10 tisoč obiskovalcev v Veronikino mesto, kot nekateri Kamniku pravijo. Med prominentnimi gosti je bil tudi celovski župan Leopold Guggenberger z ženo, ki je s folklorno skupino iz Celovca celo zaplesal in zapel znano pesem Snežni valček. V pisanem sprevodu skozi mesto je sodelovalo skoraj 700 narodnih noš iz vseh slovenskih pokrajin. Veselo je bilo tudi pri številnih stojnicah, na katerih so ponujali vse mogoče drobnarije. Vese-

RIBNICA na Dolenjskem je znana po „súhi robi“, lončarstvu in enkratni ribniški govorici. Ribniška cerkev je slavna po slikah Groharja, Wolfa in Franketa.

lje je trajal pozno v noč. Nekdo, ki je obletal vse „šanke“, pa je potem dejal: „Še Veronika, kamniška pol žena pol riba, je veselo mahala s svojim repom.“

TEDEN DOLENJSKEGA TURIZMA

V tednu po tretjem septembru so se v Novem mestu, dolenski metropoli, vrstile prireditve, ki jih je organizirala Dolenjska turistična zveza v povezavi s turističnimi društvi posameznih krajev in sekcij. Gobarsko društvo je pripravilo poučno in zanimivo razstavo gob, klub za vzrejo športnih psov pa še kar dobro uspel nastop izvežbanih štirinožnikov. Podjetje Novoteks je izkoristilo priliko in na modni reviji pokazalo svoje najnovejše modne izdelke. Nič kaj dosti odmeva pa ni našla veselica v središču Novega mesta, ki je do polnoči privabila le okoli dvesto gostov.

OB 200-LETNICI SMRTI

slovenskega čebelarja in kmetovalca Petra Pavla Glavarja so slovenski čebelarji na Veseli gori pri Šentrupertu odkrili spominsko ploščo na pročelju nanšpreške graščine in otvorili spominsko sobo v njej. Glavar je bil od leta 1765 pa do svoje smrti 1784 lastnik te zgradbe, v kateri se danes nahaja muzej kmečkega orodja in čebelarski muzej. Maks Kurent, starosta dolenskih čebelarjev, ki letos praznuje 84. letnico, je odkril spominsko ploščo. Pokrovitelj proslave je bil ljubljanski Medeks.

GORENJSKO GOSPODARSTVO V TEŽKEM POLOŽAJU

Polletni poslovni računi v podjetjih na Gorenjskem kažejo, da so bile izgube izredno visoke. Podjetja so napravila za okoli 2,5 milijarde dinarjev izgub, kar je petkrat toliko kot v istem obdobju lani. Do tako nenadnega prevrata je prišlo zaradi premajhnih naložb v preteklih desetih letih.

30. JUBILEJNI VINSKI SEJEM VINO 84

Mednarodnega vinogradniško vinarskega sejma v prostorih Gospodarskega

razstavišča v Ljubljani od 26. avgusta pa do 2. septembra se je udeležilo več kot 80 tisoč ljudi. Na sejmu je bilo razstavljenih 1610 vzorcev vin, alkoholnih in brezalkoholnih pijač iz 23 držav. Sejem so spremljale razne prireditve in veselice. Dobro je uspela tudi prireditev Noč na Ljubljani.

od tu in tam

BLED

Golf ima na Slovenskem vse več privržencev. To je pokazalo tudi klubsko tekmovanje, ki so ga v nedeljo, 2. septembra, pripravili na igrišču za golf na Bledu. Tekmovanja se je udeležilo 51 članov blejskega in ljubljanskega kluba.

CELJE

Sedemdeset kotalkarjev in kotalkaric iz petih slovenskih klubov se je udeležilo republiškega prvenstva v kotalkanju, ki je bilo 2. septembra v celjskem Mestnem parku. Najboljši so bili člani ljubljanske Olimpije, ki so osvojili dvanajst odličij, osem nagrad pa je odšlo k Rudarju v Velenje. Tekmovanje, ki je trajalo kar osemnajst ur, so pripravili člani celjskega kolektiva. Prvenstvo je trajalo samo en dan zato, ker imajo klubi velike finančne težave.

GORENJA TREBUŠA

Zasebnih trgovin je na Tolminskem vedno več. Privatniki so bili pred osamosvojitvijo zaposleni večinoma pri trgovskem podjetju Alpkommerce. To podjetje zasebne trgovine na tem področju še naprej vzdržuje, zasebniki pa lahko računajo na vsestransko pomoč tega podjetja v primeru, ko bi se hoteli vrniti nazaj v Alpkommerce. Tudi nove trgovine, ki so jih odprli v Gorenji Trebuši, v Trnovem in Hudajužni, so v privatnih rokah.

GORNJI GRAD

Turistično društvo je v sodelovanju s čebelarskim društvom pripravilo tradicionalni petnajsti čebelarski praznik.

kaj je pa domá novega?

Kljub slabemu vremenu se je prireditve udeležilo več kot 1500 ljudi. Številne prireditve, ki so spremljale ta praznik, so nudile vsakemu nekaj. Zelo zanimivo je bilo tekmovanje v žičenju satnikov. Trideset tekmovalcev je poskušalo kar najhitreje napeljati žico skozi lesen okvir. Najboljši je to delo opravil v slabih dveh minutah.

ILIRSKA BISTRICA

Proizvodnja mleka je v tej občini za dvajset odstotkov manjša od lanske. Za letos so v kmetijskih obratih in pri zasebnikih načrtovali štiri milijone litrov mleka, številne težave pa so jim prekrizale načrte. V prvih šestih mesecih so oddali na trg le 1590 tisoč litrov mleka. Ugodnejši pa so podatki o pridelku pšenice. Do konca avgusta so odkupili 304 ton pšenice in tako že izpolnili republiški setveni načrt za to občino, ki je bil za polovico večji od lanskega. Letos bodo končali glavna dela pri urejanju skupnih pašnikov na Goljaku ter v Drskovčah in Šembijah.

JESENICE

V dvorani pod Mežakljo so s tekmo med hokejskima prvoligašema Jesenicami in Kranjsko goro uradno odprli letošnjo hokejsko sezono na Slovenskem. Jeseničani so v tej konkurenci

VIPAVA je središče gornje Vipavske doline in sedež vinarstva. Poleg izvira Vipave Pod skalo, Starega gradu (iz 13. stol.), stolpa ob mostu (iz 15. stol.) in cerkve (iz leta 1615) z Jelovškovi in Wolfovimi slikami, se Vipava ponaša z veliko vinsko kletjo, v katero gre okrog 500 vagonov vina.

zmagali s 14 : 5. Domače hokejsko društvo je pokazalo dobro igro in pripravljenost. Igro si je ogledalo okoli 300 gledalcev.

KOSTANJEVICA NA KRASU

Medobčinsko društvo slušno prizadetih je skupaj s centrom za vojaško (dalje na strani 9)

skozi stisnjene zobe se je težko smejeti

IMATE VIKENDE, VRNITE BRIONE!

Ni problemov z izgradnjo novega človeka. V glavnem. Problem je z izgradnjo stanovanj za novega človeka. V glavnem.

ČLOVEK JE NAŠE NAJVEČJE BOGASTVO. KMALU BO TUDI EDINO.

Kaj le hočejo ti tujci? Da bi letovali poceni kot domači funkcionarji? Figo!

PAZITE, O ČEM ŽVRGOLITE, DA NE BOSTE LETELI!

Obeta se nam čudoviča prihodnost, saj gremo po zalet v leto 45.

ČLOVEK MORA ISKATI SREČO V MAJHNIH STVAREH, NA PRIMER V OSEBNEM DOHODKU.

Po prepričanju je bil tovariš, po dohodkih gospod.

OB POMANJKANJU KORUZE PADAJO EDINO SVINJSKE GLAVE.

Voli so primerni za vleko navzgor. Toda ko gre navzdol, je od njih malo koristi. Mislim, da bi jih takrat morali izpreči.

Po PAVLIHU

*Še si ptice
najdejo hrane.
Še poganja drevje,
to zeleno znamenje življenja.
Še zori žito.
Kako dolgo še?*

SLAVOSPEV ZEMLJI

Ko gledate po vesolju, ali ste že opazili nebesno telo, ki bi bilo za nas lepše in boljše od domače Zemlje? Od milijarde zvezd in planetov, ki jih vidite, ali ni Zemlja najčudovitejša, najmilejša in najdražja?

Mar vas ne veseli in tudi preseneča množica oblik življenja, ki klije na tem tako majhnem koščku stvarstva? In ali se ne čudite zakonom gibanja vidnega in nevidnega sveta?

Stari filozofi so s samovšečnostjo hvalili Zemljo in ji dajali prvo mesto v vesolju. Čeprav niso imeli tolikšnih možnosti primerjati nebesnih teles drugega z drugim, ali niso bili v marsičem bolj modri od nas? Ali se niso morda bolj kot mi znali z dušo približati domačemu koščku sveta, ga bolje razumeti in ga bolj ljubiti?

Ali je danes res tako težko dojeti, da je najlepša in najljubša le rodna gruda; najbolj prijeten domači krov, najslajši materin kos kruha in najbolj blažena njena bližina?

Zemlja — mati! Kako sem tvoj!

Tvoje vedno žareče oči me vabijo. Tvoje milo srce me bodri. Tvoje mehke roke me objemajo. Tvoje tople grudi me hranijo. Tvoj sem. Ljubim te, zakaj lepa si in lepo je vse, kar te obkroža. Čudovit delček Stvarnikovega veličastja si!

M. S. Abdijah

BOG, MOJA SKRITA LJUBEZEN

Ljubezen je nekaj tako skrivnostnega, skritega v globino srca, da se — lahko rečemo — izogiba dnevni svetlobi. Ljubezen si želi biti ljubljena in hkrati nepoznana, pri tem pa si ne želi ničesar bolj — kakšno nasprotje! —, kot da jo spoznamo in ji odговорimo.

Dolgo traja, preden si dva mlada človeka, ki se imata rada, odkrijeta ljubezen in rečeta drug drugemu: „Ljubim te.“

Ali nisi Ti, moj Zveličar, ravnal prav tako? Apostole si ljubil z vso globoko človeško ljubeznijo od prvega srečanja naprej, pa jim te ljubezni vendarle nisi priznal takoj. Šele pri zadnji večerji, ob uri slovesa si jim rekel: „Kakor je Oče mene ljubil, tako sem jaz vas ljubil.“ Morali bi bili spoznati to ljubezen v življenju s Teboj, ko si jim nalagal naloge, tudi če si jih moral karati. Pa je niso spoznali; tudi takrat ne, ko si jim jo razodel z jasno besedo. Tvojo ljubezen so v vsej globini spoznali šele, ko si umrl na križu in se jim prikazal po vstajenju.

Neskončni Bog, Tvoja ljubezen je tudi danes za večino ljudi skrita ljubezen. Že v stari zavezi si v čudovitih podobah pokazal svojo ljubezen do ljudi, toda kdo še pozna te besede iz davnih časov! Če bi hotel vprašati koga od mnogih, ki jih srečujem vsak dan na cesti: „Ali veš, da te Bog ljubi?“ — bi me samo začudeno pogledal in šel naprej. Nič ni tako težko kot pripričati ljudi o Tvoji ljubezni, tako skrita je.

Taka je tudi moja ljubezen do Tebe, moj Bog, skrita ljubezen, ki o njej rajši ne govorim. Kajti tudi če rečem: „Ljubim Te,“ — kaj sem s tem povedal? Saj tega, kako Te moje srce ljubi, ne morem povedati s človeškimi besedami. Lahko rečem samo s sv. Petrom: „Gospod, Ti veš vse, Ti veš, da te ljubim!“

Svojo ljubezen do Tebe hočem skriti pred ljudmi, kajti občutek imam, da me nihče ne bi razumel. Eni bi menili, da sem posebej, drugi bi kazali na moje napake, govoreč: „In to naj se imenuje božja ljubezen?“ Sam poznam

svoje slabosti in napake, zato si ne upam reči: „Ljubim Te“. Še manj si upam to povedati svojim soljudem, ki z njimi živim in me poznajo. In kljub temu Te ljubim. A to se — če naj tako rečem — godi na skrivaj. Moja ljubezen do Tebe ostaja moja in Tvoja skrivnost, moj Bog.

Pri tem pa se sprašujem, ali Te taka ljubezen sploh zanima in jo imaš za vredno.

To je najbolj neumno vprašanje, ki Ti ga lahko zastavim. Vsaka človeška ljubezen si želi odgovora, koliko bolj šele Tvoja! Da me Ti ljubiš, si mi povedal z besedami preroka: „Od vekov sem mislil nate in te ljubeče privik sebi.“ Bi bil mar umrl na križu, ko me ne bi ljubil? Tvoja ljubezen mi je zagotovljena. Če tu pa tam zdvomim o njej, je to zato, ker ne razumem Tvojih potov, ki bi jih po vsej sili hotel razumeti, in pri tem pozabljam, da je Tvoja ljubezen skrita ljubezen, ker se skriva tudi za križem in trpljenjem, razočaranji in občutkom, da si me zapustil; vendar pa ta ljubezen nikoli ne mine. Človeški razum Tvoje ljubezni v vsej njeni globini ne more dojeti, lahko pa kljub temu nanjo odgovori, pa četudi je ne more razumeti.

Ker izraz „ljubim Te“ pove tako malo, Te hočem ljubiti samo na skrivaj, ne da bi o tem veliko govoril. Pokazal Ti bom samo nekaj znamenj, po katerih boš spoznal mojo ljubezen.

Molil sem.

Udeleževal sem se Tvoje daritve, svete maše.

Molil sem v tihoti svojega srca. Umaknil sem se pred ljudmi. Želel sem biti sam s Teboj. Zapostavljal sem svoje veselje in žalost, svoje načrte in želje. Nič naj ne bo med nama. Ti in jaz, ničesar drugega. Samo ljubezen med Teboj in menoj.

Kmalu pa sem spoznal, da to ni prav. Kajti če me ljubiš — in Ti me ljubiš —, potem je zate pomembno vse, kar zadeva mene. Seveda mi o tem ni treba govoriti, ker Ti že vse

veš, pa vendar hočeš slišati še iz mojih ust.

Ker Te ljubim, Ti smem povedati, kaj me veseli in teži, kaj delam zate in kaj nameravam storiti v prihodnosti; smem Ti razodeti vse svoje težave in bolečine, prošnje in skrite želje; s Teboj lahko govorim o soljudeh, ki jih ljubim in ki me ljubijo, a tudi o tistih, ki mi niso naklonjeni ali me celo sovražijo in mi delajo hudo; prav tako Te smem prositi, da mi pomiriš srce in mi daš moči, da bom znal odpustiti.

Molitev me velikokrat razveseljuje. Pridejo pa tudi dnevi, ko bi jo najrajši opustil. Vzeti si vsak dan čas za molitev, ne nehati moliti, pa čeprav je težko in ne dobim od Tebe nobenega odgovora, ne opustiti molitve, četudi mojih prošenj in želja ne uslišuješ ali, kot pravi psalmist, „skrivaš svoje obličje pred mano“ — Gospod, to zmore samo skrita ljubezen.

Gospod, delal sem zate.

Res sem se trudil, da bi oznanjal Tvojo besedo ljudem in jih vodil k Tebi. In imel sem tudi uspeh. Vesel sem bil pohvale, ki sem je bil deležen, vesel vsakega hvaležnega pogleda.

Toda počasi sem začel premišljevat in tehtati. Sem res iskal samo ljubezen do Tebe? Ali nisem iskal veliko bolj samo sebe in priznanja pred ljudmi. Mar mojega delovanja ni vodilo samoljubje? Ustrašil sem se samega sebe in svojega dela.

V opravičilo lahko povem: Živimo v družbi, kjer je pomemben samo uspeh. Človek se meri zgolj po uspešnosti. Žal je prodrla ta miselnost tudi v Cerkev. Samo kar prinese priznanje, je vidni uspeh in človek se presoja skoraj izključno le po uspehu.

Vendar pa to zame ne sme biti opravičilo. Vedeti bi moral, da vladajo na duhovnem področju pač druga merila.

A kljub temu upam, da je v vsakem mojem dejanju skrite ljubezni tudi delček prave, neokrnjene ljubezni.

Počasi se je moj pogled izostril. Spoznal sem, da marsikaj od tega, kar sem pripisoval svoji zaslugi, ni bil moj,

temveč Tvoj uspeh. Za mnogokaj se lahko zahvalim samo Tvoji zamisli. Spoznal sem, kako deluješ v tihoti človeškega srca in nas priteguješ k sebi, ne da bi se mi zavedali, dokler lepega dne ne spregledamo in se ne spreobrnemo. Takrat pozabim na svoje uspehe in občudujem Tvoje dejanje. Tudi to je skrita ljubezen do Tebe.

Doživeti sem moral grenko izkušnjo, da je zanimanje zate pri mnogih ljudeh ničevno. Kar cenijo pri duhovnikih in redovnikih ter redovnicah, je njihovo socialno delo, skrb za bolnike in ostarele ljudi, delovanje v šoli in delo z mladino. Za bistveno, kar želijo prinesiti ljudem, za veselo oznanilo in Tvoje kraljestvo, pa jim skoraj ni mar. To me je dolgo mučilo.

Dokler se nisem ozrl nate.

Ali se ni tudi Tebi godilo enako? Kar so pričakovali ljudje Tvojega časa od Tebe, je bilo zemeljsko kraljestvo, kraljestvo, polno moči, brezskrbno življenje brez trpljenja. Ko Te je množica iskala po čudežni pomnožitvi kruha, si ji povedal: „Ne iščete me, ker ste videli znamenje, ampak ker ste jedli kruh in se nasitili.“ Veselili so se, ker so brez truda in napora dobili kruh. Da je bila pomnožitev kruha čudež in „znamenje“, po katerem bi lahko spoznali, da si božji Sin, tega niso vi-

deli. Da jim hočeš dati hrano za večno življenje, niso mogli razumeti. Niti apostoli ne. To Te je moralo boleti. In kljub temu nisi nehal učiti ljudi, pa naj so Te razumeli ali ne. Nisi odnehal niti tedaj, ko je število nasprotnikov naraslo in je postajalo sovraštvo zmeraj bolj neizprosno.

Tiho živet naprej med ljudmi, ki ne verujejo vate in jim za Tvoje besede ni mar, deliti dobroto, kolikor je mogoče . . . Gospod, tudi to je znamenje Tvoje skrite ljubezni.

Se nekaj sem spoznal. Na svetu je še veliko ljubezni med ljudmi. Mislim na vse tiste, ki se trudijo z bolniki, na zdravnike, sestre, strežnice; na vse, ki se neopazno žrtvujejo v kuhinji, v laboratorijih, v upravi. Ne, vsega tega ne počenjajo zgolj zato, da bi si prislužili vsakdanji kruh, skupaj s svojim delom podarjajo tudi svojo ljubezen. Pa na ljubezen staršev do otrok mislim, na skrb, s katero spremljajo svoje odrasle otroke, kadar le-ti zaidejo na napačno, krivo pot. Kdo more naštet in razkriti vso skrito ljubezen, ki deluje iz dneva v dan! Vesel sem, ko vidim vso to skrito ljubezen, kajti ta ljubezen je tudi ljubezen do Tebe, saj ima vsaka ljubezen svoj izvir samo v Tebi.

Se nekaj bi se moral pomeniti s Te-

boj: o svojem križu. Ni velik ta moj križ, od daleč se zdi čisto majhen in prav lahko bi mi bil prihranjen. Dnevno naporno delo, tu pa tam bolezen, težave v stikih z ljudmi, katerih neobvladnost in zlovoljnost težko prenašam in katerih življenjskega nazora kratko malo ne razumem . . . Ne, pravzaprav res nimam velikega križa. Verjetno bi velikega križa sploh ne mogel nositi. Še manj bi mogel s svetniki prositi, češ pošlji mi križ. Tako je molil sv. Bonaventura: „O Jezus, ne morem živeti brez trpljenja, ko Te vidim pokritega z ranami.“ Ali sv. Terezija: „Kadar molim, celo vselej takrat, ko preišlujem, mi je nemogoče, tudi če bi se prisilila, prositi za veselje ali si ga zgolj želeli, ko vidim Zveličarja, obdanega s tolikim trpljenjem. Zato Ga prosim, naj mi pošlje trpljenje pred mi-lostjo, da ga bom mogla nositi . . .“

Občudujem te svetnike, toda sam ne morem tako prositi za trpljenje. Če sem čisto pošten, moram priznati, da se trpljenja bojim, strah me je pred njim. Samo eno lahko storim. Da nosim svoj mali križ. To tiho prenašanje trpljenja je tudi moja skrita ljubezen do Tebe. Tako je vse moje življenje izpolnjeno s skrito ljubeznijo do Tebe, moj Bog in Odrešenik.

(Po reviji Der Sendbote)

Pokazati hočemo,
da čaščenje Marije
ni namenjeno samemu sebi,
ampak je pomemben pripomoček
za naravno na Kristusa ter s tem na
Očeta in na ljubezen Svetega Duha.

papež Pavel VI.

Kdor ljubi svojo domovino, jo z enim samim objemom svoje misli obseže vso; ne samo nje, temveč vse, kar je kdaj ljubil in kar bo ljubil kdaj pozneje. Zakaj ljubezen je ena sama in nerazdružljiva; v en sam kratek utrip srca je stisnjeno vse — mati, domovina, Bog.

Ivan Cankar

KAKO NAJ DELAM, KAR JE PRAV?

„Rad bi storil, kar je prav, pa ne vem kako. Rad bi bil pošten, dober in pravičen, nesebičen in zvest, rad bi izpolnil, kar mi ukazuje vest, kar pričakujejo od mene ljudje, kar mi zapoveduje Bog, pa ne vem kako.“

Take in podobne tožbe kažejo, da dobra in zanesljiva informacija o нравnih normah za življenje še ne zadošča. Spoznati resnico in jo tudi uresničiti in po njej živeti — sta dve različni stvari. Grški filozof Sokrat je sicer menil, da vsaka hudobija ljudi izvira iz nevednosti in nepoučenosti; bil je mnenja, da vsakdo, ki pozna dobro, dobro tudi dela. A izkušnja nas uči drugače. Kolikokrat se človek odloča proti lastni vesti, proti boljšemu prepričanju! Včasih ga slabo kratko malo potegne za seboj. Čeprav se zaveda, da ni prav, za kar se je odločil, in ga vest svari in opominja, je kakor da ne bi imel dovolj moči, da bi se postavil po robu trenutni privlačnosti, kjer se mu obeta užitek ali korist. Kdo ne pozna takih skušnjav življenja in kdo ni še nikdar podleгал? Zgodi pa se tudi, da napačna odločitev ni nastala le pod vplivom trenutne močne skušnjave, ampak da je zorela počasi, da jo je človek pripravljaval s premisljenostjo, jo izvedel hoteno in zavestno in se z njo notranje popolnoma poistovetil. Morda se prestraši, ko se vsega tega jasno zave, morda pa tega niti ne opazi in so le drugi prestra-

šeni spričo tolikšne hudobije in zaradi tako slabega človeka.

Izkušnja kaže in razodetje potrjuje, da človek dobrega ne dela kratko malo iz naravnega nagnjenja. V sebi nosi razklanost in dvojnost: na eni strani hrepenenje po resnici, lepoti in sreči, rad bi delal, kar je prav in kar ga res osvobaja, na drugi strani pa čuti in doživlja v sebi nered, poželjivost in nagnjenje k slabemu. Apostol Pavel opisuje v pismu Rimljanom tako razklanost v človeku: „Kar delam, ne umevam; ne delam namreč tega, kar hočem, ampak to delam, kar sovražim . . .“

Hoteti je v moji moči, da bi pa dobro tudi izvrševal, ni. Ne delam namreč dobrega, ampak hudo delam, česar nočem . . . Čutim postavo, da mi je, ko hočem delati dobro, lažje to, kar je hudo. Veselim se namreč božje postave po notranjem človeku, vidim pa v svojih udih drugo postavo, ki nasprotuje postavi mojega duha in me usužnjuje postavi greha, ki je v mojih udih. Jaz nesrečni človek! Kdo me bo rešil telesa te smrti?“ (Rimlj 7, 14-24)

„Jaz nesrečni človek“, to občuti vsakdo, kdor se iskreno sooča s svojim нравnim položajem. Z žalostjo ugotavlja neskladje med нравnimi zahtevami in svojim dejanskim stanjem. Včasih je ta občutek tako močan, da človek postane malodušen in morda celo obupuje. Kako naj pride do tega, da bi delal, kar je prav in dobro?

Pedagogika, psihologija in filozofija dajejo marsikak koristen in uspešen nasvet. Odgovor, ki ga daje razodetje, pa je globlji. Prvo je, da človek sam iz lastne moči sploh ni sposoben, da bi delal dobro. Za to mu je potrebna, a tudi zagotovljena in dana božja pomoč.

To je srčika evangelija. Kristus nas ni samo osvobodil greha, ampak nam je dal tudi novo življenje in nas usposobil za dobro. V moči sv. Duha je človek sposoben delati dobro. Tudi tisti, ki misli, da doseže vse sam, in je ponosen na svoje uspehe, je v resnici storil dobro le, ker je bil Bog do njega dober. Če bi poznal vso resnico o sebi in o Bogu, se ne bi ponašal s svojimi deli, ampak bi bil hvaležen Bogu.

Drugo, kar vsebuje odgovor iz razodetja, pa je potreba po stalnem spreobračanju in osebnem prizadevanju. Zgolj enkratna odločitev in enkratno spreobrnjenje ne zadošča. Res je najprej potrebna načelna in jasna ter iskrena odločitev za dobro. Ki daje življenju pravo smer; a brez pogostega obnavljanja in utemeljevanja življenjske usmerjenosti v dobro ne gre. Konkretna posamezna dejanja, pa naj bodo še tako skromna in majhna, so potrditev za notranjo odločitev. Rast v dobrem je življenjski proces in stalna življenjska naloga tako za posameznika kakor za zakonsko skupnost in družino.

Lojze Šuštar

IZGUBA VERE

pomeni včasih preizkušnjo, ki je osnova kasnejše, še bolj globoke in trdne vere. Najpogosteje izgube vero ljudje, ki se usmerjajo samo razumsko, ki skušajo posebej naravoslovne pojave do kraja razumeti, pri tem pa pozabljajo, da ob povprečni izobrazbi vemo o naravi vse premalo, da bi mogli tajiti skrivnosti, ki ostajajo razumu in celó naravoslovcém nerazložljive. Izobražen človek mora razvijati poleg svoje razumske sposobnosti tudi druge razsežnosti svojega duha, prodirati mora v svet nadčutnega. V vsakdanjem življenju je tak „vzlet“ potreben človeku že za ustrezno doživljanje glasbe, slike, kipa, književne umetnine . . . in ga je povprečen kulturni človek večinoma sposoben. Verske vrednote in resnice pa mnogi razumsko razčlenjujejo in jih zanikajo, ker jih pač ne dojemajo. Pa vendar so med razumarji redki, ki bi si upali o umetnosti trditi, češ da so veliki ustvarjalci in njihova dela prazen nič, ker jih ni moči dojeti z razumom. Za versko področje pa štejejo svoje odklonilne sodbe za utemeljene in upravičene.

**Iskal sem Boga,
pa ga nisem našel.
Iskal sem sebe,
pa se nisem našel.
Iskal sem brata
in sem našel
brata, sebe in Boga.**

Angleška pesem

TRPLJENJE

bi moralo iz našega življenja kratko malo izginiti,

ko smo pristali na Mesecu in brzijo rakete v vesolje hitreje od svetlobe,

ko preštevajo celó naše gene in lahko naše organe nadomestijo kirurško,

ko se trudimo jesti, ne da bi se debelili,

ko se spolno izživljamo, ne da bi spočeli,

ko se trudimo smehljati, pa nismo srečni . . .

Strahota je, da moramo še trpeti, da morajo trpeti drugi. In božanstvo, ki ima moč, da bi pokončalo trpljenje, pa ga vendarle kar naprej dopušča, je najbrž pošast, ne pa ljubeči Bog.

Tako je mislila Simone Beauvoir, žena pisatelja in filozofa Sartra, ko je gledala svojo mater v smrtnih bolečinah. Trpljenje se ji je zdelo neopravičljiva nasilnost, nekaj velikanskega in neslutnega, življenje v trpljenju pa podobno stroju, ki se je ustavil nekje sredi neba.

Primeri je značilna. Ko se stroj ustavi in polomi, nam je sovražen, v mislih iščemo tovarnarja ali mehanika, da bi ju lahko prekleli. V očeh ljudi, ki gledajo človeka brez duše, njegovo telo zgolj kot mehanizem, kot stroj, je Bog slab tovarnar in duhovnik pomanjkljiv mehanik.

SODRAŽICA je središče ribniškega suhorobarstva.

(nadaljevanje s strani 3)

obrambno usposabljanje pripravilo tudi letos tečaj za člane svojega društva. Trajal je deset dni, udeležilo pa se ga je osem mladih članov. Vojaški strokovnjaki so slušno prizadete seznanili z obrambnimi veščinami in samozaščitno dejavnostjo. Lani se je podobnega tečaja udeležilo trinajst mladih ljudi iz tega dela Primorske. Po mnenju udeležencev je bil tečaj zanimiv in potreben. Skušnje, ki so jih organizatorji dobili na tem tečaju, bodo posredovali tudi drugim društvom po državi, tako da bo tudi ta krog prizadetih ljudi usposobljen na tem področju splošne obrambe.

LJUTOMER

Prleška bratev je praznik vina in grozdja, ki privabi vsako leto številne ljubitelje dobre prleške kapljice. Pri ljutomerski vinski kleti je turistično društvo pripravilo bogat spored raznih prireditev. Začeli so s povorko, kjer so prikazali vinogradniška dela in ljudske običaje, ki so ob njih nastali. Po povorki je bil kulturnozabavni spored, ki je letos zelo dobro uspel. Pripravili so tudi prleške kulinarčne specialitete, ki so jih uživali ob dobrem vinu iz vinske kleti. K dobremu razpoloženju je prispevalo tudi lepo sončno vreme.

LOGATEC

Cestna gradbena dejavnost je v poletnih mesecih zelo zaživela. Med zaselkoma Naklo in Tabor so cesto prevlekli

med vesticami

Z izrezki iz slovenskih in tujih listov skušamo prikazati resnično podobo sedanjega slovenskega trenutka. Čeprav smo pri izboru za resnico nadvse natančni, odgovarjajo končno za utemeljenost poročil njih pisci oziroma uredništva zadevnih listov.

REAGAN OPOREKA DELITVI EVROPE V JALTI

Severnoameriški predsednik Reagan je posvaril pred tem, da bi ob moskovskih kršitvah človekovih pravic zapirali oči. Rekel je, da ni nobenega povoda, da bi Sovjetsko zvezo odvezali od njenih obveznosti. „Nedejavno se sprijazniti s trajnim podjarmljenjem ljudi v Vzhodni Evropi ni sprejemljivo.“

Reagan je Sovjetski zvezi očital, da ni držala jaltskega dogovora (1945) in dogovora helsinške konference o evropski varnosti (1975). Izrecno je poudaril, da ZDA zavračajo takšno tolmačenje jaltskega dogovora, češ da je Amerika pristala na delitev Evrope v vplivna področja. Nasprotno, pogodba od 1945 je bila obljuba treh sil (ZDA, ZSSR, Velike Britanije), da bodo po koncu nacistične oblasti v vseh osvobojenih deželah vzpostavile popolno neodvisnost in omogočile svobodne in demokratske volitve. Ta dolžnost velja še danes.

Uradniki v beli hiši so se s tem v zvezi uprli trditvi češ da bi s podpisom Helsinške sklepne listine ZDA pristale na delitev Evrope. Podpredsednik Bush je to mnenje podkrepil s izjavo, da so delitve Evrope kriva sovjetska kršenja jaltskega dogovora.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 20. avg. 84/2.

Jaltska pogodba je terjala svobodne volitve in demokratične vlade. Le ker je imela rdeča armada določena področja zasedena in ker so ZDA hitro razoroževale, so lahko Sovjeti kasneje vzpostavili komunistične vlade. Sedaj jih Reagan spominja, da ZDA ne sprejemajo jaltske goljufije in si prizadevajo za popolno izpolnitev dogovorov.

Sovjeti so se zaradi Reaganovega napada „povojne ureditve Evrope“ pokazali razburjene in razjarjene. Menda res mislijo, da imajo božjo pravico, kršiti dogovore, ovirati samoodločbo narodov in v Vzhodni

Evropi za stalno namestiti nekaj ti-soč nedobrododnih vojakov.

Zahod stoji na trdnih političnih in nravnih tleh, če trdi, da ostaja vzhodnoevropski zemljevid odprto politično vprašanje. Tudi ima razlog za mnenje, ki ga je v Chicagu povedal zunanji minister Schultz, da je „tek zgodovine“ na njegovi strani.

Reagan pozna tveganje stalnega popuščanja, medtem ko Sovjeti nadaljujejo s poskusi, da bi z ustrahovanjem in podtalnim delovanjem ostalo Evropo spodkopali.

WALL STREET JOURNAL, New York, 28. avg. 84.

„DACHAUSKI PROCESI“

Vodstvo KPS je te dni objavilo dva dokumenta, ki se lotevata neprijetnih dogodkov v komunističnem režimu v prvih povojnih letih. 1947 in 1948 so v Sloveniji prijeli vrsto nekdanjih komunističnih zapornikov v nemških kon-

centracijskih taboriščih Dachau in Buchenwald, ker naj bi ti baje izdali pod pritiskom nekaj tovarišev gestapu. V teh, tako imenovanih „dachauskih procesih“, je bilo mnogo obtožencev obsojenih na težke zaporne kazni, 11 pa jih je bilo obsojenih na smrt in usmrčenih.

Te obsodbe so slovensko partijo težko obremenjevale. 1968 so bili ti procesi razglašeni za neveljavne, obtožencem pa so bile, kolikor jih je bilo še živih, vrnjene pravice in dobro ime.

V zadnjem času so posebno razumniki in pripadniki mlajšega rodu močnejše pritiskali na vodstvo KPS, naj k temu vprašanju pove svoje mnenje in naj ugotovi, kdo je odgovoren za takratne sodne usmrčitve.

V dveh dokumentih, ki jih je vodstvo KPS pod omenjenim pritiskom objavilo, skuša po eni plati priznati nevzdržnost obtožb, po drugi pa svojo odgovornost kolikor moč zbrisati. Izjava doseže vrh z grožnjo neprijetnim kritikom, da „ne bomo nikoli dovolili zlorabljeni človekoljubnih prizadevanj za odpravo storjenih napak kot sredstvo napada na pridobitve revolucije“. Slovenski komunisti se branijo z že znanim dokazovanjem, da se je morala tedaj Jugoslavija, s tem pa tudi Slovenija, „v težkih okoliščinah braniti na dve plati“. To dokazovanje je malce začudljivo, ker je znano, da so takrat pripravljali jugoslovanske oznovce sovjetski strokovnjaki in da so bili „dachauski procesi“ v Ljubljani vsaj pripravljani po sovjetskih metodah, če niso pri njih, kot je tudi čuti, neposredno sodelovali sovjetski „strokovnjaki“.

Te poskuse samoupravičevanja je razumeti iz okoliščine, da nekateri slovenski vodilni komunisti, ki so takrat na „dachauske procese“ odločilno vplivali, še živijo in so celó na oblasti. Tako je npr. še živ Ivan Maček, „siva eminenca“ Republike Slovenije.

Nekateri hočejo gornji postopek (razkritja resnice) uporabiti tudi za neki drug dogodek, ki prihaja v Sloveniji vedno bolj na dan. Gre za množične usmrtilve slovenskih domobrancev v prvih dneh po koncu vojne, ki so jih ukazali komunisti. Drugo leto bo 40 let od tega. Zaradi tega zanimanje za te usmrtilve narašča.

Režim si prizadeva, da sploh ne bi prišlo do razpravljanja o teh množičnih streljanjih. A to prizadevanje zadeva vedno bolj na trmasto zvedavost in npravno zavest mladih in razumnikov, ki so mnenja, da imajo pravico do resnice, in ki bi radi dozdevno „človekoljubje komunistov“, o katerem slišijo v uradni propagandi sleherni dan, soočili z dejanskostjo.

Mnogih komunističnih funkcionarjev postaja spricho vstajanja duhov iz preteklosti strah: bojijo se, da bodo morali dati odgovor.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 16. jul. 84/5.

Če sta CK ZSK in RK SZDL v primeru „dachauskih“ procesov priznala svojo odgovornost, pa sta se istočasno ogradila od zahteve, da je treba rehabilitirati okupatorjeve sodelavce iz vrst domobrancev ali informburojevcev. Ti ostajajo še vedno izdajavci.

Seveda pa je bila s tem v zvezi tudi cela vrsta procesov, ki so bili krivični in bi zahtevali revizijo in razveljavitev. Naj omenimo samo proces zoper pisatelja Narteja Velikonjo, primorskega rojaka, ki je bil obsojen na smrt in usmrčen (čeprav napol hrom) zaradi članka v *Zimskem zborniku* leta 1944, v katerem je komuniste obtožil krvavih grozodejstev, ki so jih v času revolucije

vršili nad prebivalstvom. Prav tako so bili krivični procesi proti toliko duhovnikom. Naj omenimo samo pokojnega nadškofa Pogačnika, pomoznega škofa Leniča ali beograjskega nadškofa Turka. Teh procesov do sedaj ni še nihče obsodil ali razveljavil.

Moramo pa reči, da v Sloveniji marsikaj ni več skrivnostno. Pisatelj Branko Hofman je v povesti *Noč do jutra* razkril grozote Golega otoka, kjer so prestajali kazen obsojeni informburojevci, pisatelj Igor Torkar pa je v knjigi *Umiranje na obroke* opisal krivične postopke sodišč zoper nasprotnike sedanjega režima. V knjigi najdemo tudi topel odnos do protikomunističnih borcev.

z asfaltom. V Naklem so ob glavni cesti zgradili pločnik, ki bo pešcem nudil večjo prometno varnost. Položili so tudi asfalt na cesto, ki povezuje novo stanovanjsko naselje s središčem Logatca. Vsa ta obnovitvena dela so financirali s samoprispevkom, ki so ga razpisali pred dvema letoma.

MARIBOR

Gradnja hitre ceste skozi mesto hitro napreduje. Meljsko križišče je postalo veliko gradbišče, kjer zidajo nov železniški nadvoz nad Meljsko cesto, prehod pod železnico in razširjajo samo križišče. Urejajo tudi del Mlinske ulice, kjer naj bi stala bodoča avtobusna postaja. Z novo cesto se bo Maribor rešil številnih prometnih zastojev in strupenih izpušnih plinov, ki jih povzročajo čakajoče avtomobilske kolone. Cesta se bo na jugu priključila na Slovenijo, hitro cesto med Mariborom in Celjem, na severu pa bo kasneje zgrajena do avstrijskega cestnega omrežja.

MARIBOR

Z gostovanjem gledališčnikov iz Gottwaldova na Čehoslovaškem so v mariborskem gledališču začeli gledališko sezono 84/85. Gottwaldovo gledališče je že pet let pobrateno z mariborskim, s katerim si izmenjuje predstave. Šele pred kratkim se je mariborsko vrnilo z gostovanja na Češkem. V repertoarju letošnje sezone je blizu trideset novih uprizoritev in ponovitev uspešnic. Igralci so septembra pridno vadili za premiero Ibsenovega dela *Ko se mrtvi zbudimo*. Tudi letos bo štajersko gledališče gostovalo v drugih slovenskih gledaliških hišah.

MAKOLE

Mladinskega raziskovalnega tabora Makole 84 se je udeležilo trideset mladih geografov, etnologov, fitopatologov, zoologov, speleologov, botanikov in biologov, ki so pod strokovnim vodstvom devetih strokovnjakov preživeli zanimive dni ob vznožju Haloz. Ta del Slovenije je zelo primeren za spoznanje metod znanstvenoraziskovalnega dela. V osnovni šoli so udeleženci pripravili razstavo svojega počitniškega dela in zagovarjali svoje ugotovitve.

PODBRDO, oddaljeno od Mosta na Soči 25 km, je dolgo obcestno naselje na obeh bregovih Bače. Naselje je nastalo ob sklepu prometno važne Baške grape.

NAZARJE

Mali gospodinjiski aparati, ki jih izdeluje Gorenje v svojem tukajšnjem podjetju, v zadnjem obdobju učinkovito osvaja nova tuja tržišča. V prvem polletju so v skoraj vse zahodne države izvozili 170 tisoč gospodinjiskih aparatov, kar je skoraj tretjino proizvodnje. Raziskovalni oddelek je razvil nov tip mešalca z elektronskim uravnavanjem vrtljajev. Znana tuja firma Roventa je že kupila pet tisoč teh novih mešalcev, do konca letošnjega leta pa je naročila 40 tisoč mešalcev.

NOVA GORICA

Goriški vodovod, ki oskrbuje ajdovsko in novogoriško občino, že tretje leto posluje z izgubo. Doslej so jo pokrili z rezervnim denarjem, letos pa jim bodo morali pomagati tudi drugi. V prvem polletju je izguba narasla na 15,3 milijone dinarjev. Od družbenopolitičnih skupnosti zato zahtevajo, da jih oproste plačevanja prispevkov iz dohodka ter da jim odobre zvišanje cen. Razlike med proizvodno in družbeno priznano ceno vode je namreč zelo velika. Goriški vodovod izvaja vodo tudi v sosednjo Gorico na drugi strani državne meje.

Nekaj prav novega pa so gotovo izjave, ki jih je dal te dni član predsedstva ZKJ Mitja Ribičič urednikom beogradske revije Nin. Med drugim je dejal:

„Obnašamo se kot partija na oblasti, ki ne čuti potrebe, da bi se borila in prepričevala, saj je vse v naših rokah. Partija določa ministre, predsednike, vodi kadrovske politiko, naložbe... Vse to izvršuje prek forumov Socialistične zveze. Toda v teh forumih spet sedijo sami komunisti. Oblast je pokvarljivo blago, lahko zarjavi, lahko začne verjeti, da je moč vse uresničiti s silo države, čeprav je vse bolj jasno, da je to nemogoče... Le zakaj vidimo sovražnika na vseh straneh? Zakaj smo nestrpni do vsakega mišljenja, zakaj se zaradi ene pesmi trese vsa Jugoslavija, zakaj o drobnarijah razpravljamo na državnem vrhu, zakaj vsak izgled in pojav pride v nekatere naše biltenne?“

Na vprašanje, kaj misli o jugoslo-

vanskih oporečnikih, je Ribičič odgovoril: „Če nekega pesnika, sociologa ali filozofa postavimo pred sodišče, namesto da bi na knjigo odgovorili s knjigo, nesprejemljiva stališča zavrnili strokovno, potem počnemo prav tisto, kar si opozicija želi.“

Ribičič je omenil tudi Berlinguerja, ki je rad ponavljal, da v PCI (= komunistični stranki Italije) ni korupcije. Pri jugoslovanskih funkcionarjih pa najdemo svojevrstno pojmovanje privilegijev in kriterijev, „kdo je zaslužen“. Tako funkcionarji, ko se vrnejo v svoja okolja, še vedno obdržijo stanovanja, ki pripadajo federaciji.

Kaj pa zapiranje pesnikov? „Menim, da gre za veliko politično škodo za ugled naše države, ko pred sodišči razrešujemo razlike v mnenjih. Jaz ne bi uprizarjal procesov zaradi tega, ker je imel nekdo drugačno stališče od mojega.“

KATOLIŠKI GLAS, Gorica-Trst,
19. jul. 84/1.

KATOLIŠKI GLAS je povzel nekaj glavnih misli o dachauskih procesih iz revije MENTOR (Ljubljana 1984, šte. 5):

Danes ni nobenega dvoma več, da so bili obsojeni nedolžni in da so bile sodbe določene že vnaprej. Zanimivo je, da so skoraj vsi obsojenci krivdo priznali, vendar je to razumljivo, če vemo, da so jih pred tem mučili, psihično in fizično. Vse obtožbe so temeljile na izsiljenih priznanjih brez resnično verodostojnih dokumentov (če so dokumenti že bili, so bili ponarejeni).

Ko danes listamo strani *Slovenskega poročevalca*, nam je toliko bolj jasno, zakaj si preživeli obsojenci toliko prizadevajo za popolno rehabilitacijo. V času procesov je tisk o sojenju poročal na veliko, po Ljubljani so sojenje prenašali prek zvočnikov. Ko pa je nato leta 1971 prišlo do rehabilitacije, sta bili objavljeni le dve kratki suhoparni pojasnili, v katerih je bilo javnosti sporočeno, da je šlo za sodno zmoto in da so ti ljudje sedaj rehabilitirani. Milan Meden v svojem članku (v *Delu*) še danes govori o morebitni krivdi, morebitni zmoti ipd.

Dachauski procesi so resda bili sodna zmota, toda ali res tudi družbena pomota? Nekdo je namreč ves čas moral vedeti, da gre za nedolžne ljudi, saj je bilo tudi preiskovavcem naročeno, da iz žrtev izvečejo priznanja.

Nesporno je tudi, da so bili procesi verodostojna kopija stalinističnih procesov, česar pa naša oblast danes nikakor noče priznati. Tako je bila tudi v zadnjem hipu iz romana *Umiranje na obroke* umaknjena anketa, v kateri so nekateri slovenski javni delavci vsi po vrsti trdili, da je šlo za stalinizem in nič drugega.

Eno od vprašanj je tudi: Ali je šlo za obračun s ljudmi, ki so bili nevarni oblasti? Odgovora nanj seveda ni, jasno pa je nekaj — od vseh obsojencev je bil „politično najmočnejši“ Mirko Košir, ki je poleg Ludvika Mrzela edini prestajal kazen na Golem otoku. Tu je tudi umrl, ko je podlegel kamenjanju.

Ugibanja o vsem tem so toliko bolj nujna, ker trenutno o dachauskih procesih še ni izšla nobena poglobljena analiza, ker se o tej temi v glavnem ne more oziroma ne sme pisati.

Pa tudi zapiranje tiska pred tem problemom vsej stvari prej škodi, kot koristi, saj je jasno, da bo vsa stvar enkrat vendarle prišla na dan.

KATOLIŠKI GLAS, Gorica-Trst, 9. avg. 84/1.

VOJISLAVA ŠEŠLJA OBSODILI NA OSEM LET ZAPORA

V Sarajevu se je danes končalo sojenje znanstvenemu sodelavcu univerze 30-letnemu dr. Vojislavu Šešlju, ki ga je sodni senat obsodil na osem let zapora zaradi kontrarevolucionarnega ogrožanja družbene ureditve.

Vojislav Šešelj je v svojem delu „Kaj storiti?“, namenjenem objavi, med drugim zagovarjal „prekrojitev Jugoslavije“ in ustanovitev štirih „resnično enakopravnih“ republik — Slovenije, Hrvaške, Srbije in Makedonije. Po njegovem mnenju je Jugoslavija socialistična država samo po uradnem nazivu. Zveza komunistov Jugoslavije pa je največji krivec za sedanji položaj. Kot je navedeno v sodbi, je Šešelj med drugim predlagal tudi preverjanje osebnih odgovornosti tovariša Tita za vse „nadloge, ki so prišle nad nas“. Po Šešeljevem mnenju je samo humanistična inteligenca (= razumništvo, ki priznava človekove pravice)

zrela, da najde izhod iz položaja, v katerem smo zdaj.

DELO, Ljubljana, 10. jul. 84/8.

Sojenje in obsodba jugoslovanskega režimskega kritika Šešlja v Sarajevu je ena najsramotnejših, kar jih zgodovina Jugoslavije in komunizma sploh pozna. „Državi sovražno delovanje“ Šešlja je bilo v tem, da je v nekem pismu bralcev — ki ni bilo nikdar objavljeno — izrekel kritiko samoupravljanja, Titovega razkošnega sloga in „birokratične in stalinistične“ KPJ.

Ta se pošastno prilega Orwellovemu letu 1984: misli Šešlja, ki jih je ta zabeležil zasebno in nikdar povedal javno, so priklicale na dan Titovih dedičev in dale pobudo za to propagandno sojenje. Slovesu Jugoslavije, da je ustvarila „najbolj človeško“ komunistično družbeno ureditev, slabo kaže.

KURIER, Dunaj, 10. jul. 84.

Zdi se, da ni neosnovana domneva, da je v Jugoslaviji danes najvišje število političnih zapornikov v jugovzhodni Evropi. Vojislav Šešelj, Srb iz Bosne, ni storil nič drugega, kot da je v tihi izbici premišljeval o drugačni, a slejkoprej socialistični družbeni ureditvi v Jugoslaviji. Svoj spis „Kaj storiti?“ je poslal nekemu znancu v Beograd, ki ga pa ni nikdar prejel. Spis se je nenadoma pojavil pri beograjskih razumniki. Kdor poročila v jugoslovanskem tisku pozorno prebira, se ne more znebiti vtisa, da je imela pri tem prste zraven sama tajna policija: razdelila je pošto v Šešeljevem imenu, zato da mu je nastavila past. To ne bi bilo nič novega: tudi tistih 28 mož, ki so bili na veliki petek prijeti v Beogradu, je očitno nasledlo neki spletki notranje uprave, ki je brzkone organizirala srečanje prek nekega svojega zaupnika. Tako si režim sam ustvarja nasprotnike, ki jih menda potrebuje.

Da posamezne jugoslovanske republike v medsebojnem boju za oblast trenutno potrebujejo spravni kozlov, je žalostna resničnost te večnarodne države, ki vedno bolj razpada. Ker sta Bosna in Hrvaška, kjer oporečnike že dolgo časa trdo preganjajo, pritisnili na popustljivejšo Srbijo, naj ravna prav tako, so v Beogradu na veliki petek prišli 28 ljudi; ker je Šešelj Srb, so ga v Sarajevu posebno trdo preganjali. Dejstvo, da so Srbi zadnje od 28 aretirancev malo pred sarajevsko obsodbo izpustili, je gotovo kazen Šešlja ponovno zaostri: sedaj so hoteli v Bosni šele prav pokazati „liberalnim“ Srbom. Poleg tega so Srbi objavili prav tedaj neki hrvaški partijski dokument, v katerem je obsojena srbska „liberalnost; dokument pa veliko bolj razgalja svetovnonazorsko ozkost Hrvaške, kot kritizira Srbe.

V Bosni se je pod vodstvom Branka Mikulića razvil zastrašljiv stalinističen sistem. Na Hrvaškem vlada pod zaščito Josipa Vrhovca razumski mir

PIRAN

Turistični delavci so na prvo soboto v septembru pripravili že tradicionalno Solinarsko šrango, ki jo prirejajo ob koncu solinarske sezone. Na Tartinijevem trgu se je zbralo nekaj tisoč ljudi, ki so pozorno spremljali igre z oslički ter ocenjevali okrašene vozove in spretnostno vožnjo v njimi. Posebno je navdušila neke vrste nogometna igra, katere posebnost je bila ta, da so igralci jahaje na oslih skušali nasprotniku zabiti največ golov. Gostje so bili razočarani le nad pomanjkljivo gostinsko iznajdljivostjo, saj so le na eni stojnici prodajali pijačo in pekli na žaru.

PLANINA PRI JEZERU

V Triglavskem narodnem parku je planinsko društvo Integral odprlo nov planinski dom z 80 ležišči. Zgradili so ga na kraju, kjer je leta 1981 zgorela njihova planinska postojanka. Požrtvovalni člani društva so v gradnjo novega in večjega planinskega doma vložili več kot 20 tisoč prostovoljnih delovnih ur. Otvoritve doma, ki leži v enem najlepših kotov Triglavskega narodnega parka, se je udeležilo več kot tisoč planincev iz številnih krajev na Slovenskem.

RIBNICA

Novomeško cestno podjetje je v poletnih mesecih posodobilo cesto od Ribnice do Loškega potoka. Sedem vasi, ki sestavljajo Loški potok, bo odslej bolje povezanih z občinskim centrom in ostalim svetom. Obnovitvena cestna dela so stala nad osemdeset milijonov dinarjev, ki so jih zbrala podjetja v tej občini.

ROGAŠKA SLATINA

Pekarna, ki zaposluje sedemdeset delavcev, je letos v prvih šestih mesecih povečala obseg proizvodnje kruha za deset, proizvodnje slaščic pa za trideset odstotkov. To so dosegli z istim številom zaposlenih pekov in slaščičarjev ter brez nadurnega dela. V pekarni spečejo na dan okoli 10 ton devetih vrst kruha in naredijo 10 tisoč kosov drobnega peciva. S svojimi izdelki oskrbujejo potrošnike v šentjurski, šmarški, kumrovski in krapinski občini na Hrvaškem.

Cerkev sv. Jakoba v TELČAH pri Škocjanu.

SKOMARJE

V tej pohorski vasi so zaradi visokih stroškov ukiniteli podružnično celodnevno osnovno šolo. Vzdrževanje zgradbe in ogrevanje je postalo za občinsko blagajno v matični občini Zreče preveliko breme. Zmanjšalo se je tudi število učencev. Lani je podružnično šolo obiskovalo le osem šolarjev. Letos se ti skupaj s svojo učiteljico vozijo v osrednjo občinsko šolo v Zrečah. Ukinitev vaške šole pa je povzročila mnogo negotovanja med vaščani.

TRENTA

Bovška je postala letos za eno prireditelj bogatejša. Gostišče Orel v Trenti je letos prvič pripravilo Trentarsko noč, ki je po mnenju udeležencev dobro uspela. Pevski zbori iz Kranjske gore in Trente so se predstavili s slovensko ljudsko pesmijo, ki je med več kot tisoč udeleženci požela veliko navdušenja. Pripravljene so bile tudi tipične domače jedi, ki so jih zalivali z dobrih vipavskimi vini.

TRBOVLJE

Samoupravna stanovanjska skupnost je ena izmed glavnih gradbenih investitorjev v tej občini. Letos je podjetje Beton za to skupnost občanov zgradilo dva stanovanjska bloka z 84 novimi stanovanji. Cena kvadratnega metra stanovanjske površine: 45 tisoč din.

grobov. Kdor drugače misli, kot dopuščajo nepopustljivi partijski funkcionarji, gre v Sarajevu in Zagrebu takoj v ječo.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 11. jul. 84/4.

Državno tožilstvo je terjalo za Šešlja višjo kazen, a kajpak le zato, da bi s tem glumilo „neodvisnost“ sodišča. Že zdavnaj je bilo znano, da je višino kazni določilo politično vodstvo v Bosni.

Pri sojenju je ostalo nepojasnjeno, ali je Šešelj rokopolis „Kaj je treba storiti?“, ki ga je policija v treh izvodih pri njem doma zaplenila, že komu pokazal. Sam je rekel, da je šlo za čisto „delovno podmeno“; napisal jo je kot odgovor na anketo z naslovom „Kaj storiti?“, ki sta jo

razpisala dva urednika uradnega partijskega glasila *Komunist*.

Šešlju so očitali tudi njegove misli glede splošnega političnega in gospodarskega položaja v Jugoslaviji. Tako naj bi on rekel ali napisal, da partija svoje oblasti ni zastavila v prid delavskega razreda in da je oblast na vrhu pokvarjena. Izhod da je možen le v popolni zamenjavi sedanje vodstvene skupine.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 11. jul. 84/7.

Sojenje prof. Šešlja v Sarajevu je pokazalo, kakšni mehanizmi so na delu, s katerimi partija v sorazmerno odprti družbi Jugoslavije ohranja svojo vodilno vlogo: sodbe izvršujejo hlapčevski sodniki na osnovi manipuliranih obtožb in javno izrečenih predhodnih obsodb krajevnih oblastnikov. KPJ je zaradi teh sredstev odločilni dejavnik oblasti na krajevni in republiški ravni. V splošnem jugoslovanskem okviru pa se izčrpava njena dejavnost v papirnih razpravljanih, ki ostajajo brez posledic. Partijsko predsedstvo velja za izrazito šibko ustanovo, od katere ni mogoče pričakovati nobenih novih spodbud.

NEUE ZÜRCHER ZEITUNG, Zürich, 15./16. jul. 84/1.

Državna toživka Vera Jovanović ni mogla na okrajnem sodišču v Sarajevu Šešlju niti z naučenimi pričami dokazati njegovega poskusa, „da bi strmoglavil jugoslovansko družbeno in politično ureditev“. Kljub temu ga je sodnik Milodar Potparić obsodil na osem let zapor. Sodbo je utemeljil: „Od 1948 ni nihče jugoslovanskega režima napadel tako močno kot obtoženi.“

Drugi, po jugoslovanskem kazenskem pravu še veliko težji očitki, da je Šešelj pripravil „državi sovražno zbiranje skupin“, je moralo državno tožilstvo črtati, ker zanj ni bilo ne dokazov ne prič. Edino obteževalno dejstvo je bil 36 strani dolg natipkan rokopis „Kaj storiti?“ o katerega vsebini je jugoslovansko javnost že pred začetkom procesa seznanil tedanji notranji minister Stane Dolanc.

Šešelj prihaja do „delovne podmene“, da je jugoslovanski sistem, ki ga partija „skuša sedaj že 30 let

brezuspješno spraviti v življenje“, odpovedal. Partija ne predstavlja oblasti delavskega razreda; vodstvo je v veliki meri pokvarjeno?

V sklepni besedi pred sodiščem je Šešelj spomnil na leto 1981, ko je razkril, da je partijski funkcionar Branko Miluš, predsednik KP v Sarajevu, napisal za dosego naslova „magister“ besedilo, ki ga je skoraj dobesedno prepisal iz neke propagandne brošure. Miluš ni dobil naslova, Šešelj pa je letel iz partije in je bil od tedaj v Sarajevu predmet stalnih partijskih in policijskih nagajanj.

Sojenje oporečniku v Sarajevu je doslejšnji višek partijske gonje proti nevšečnim razumnikom, ki traja že nekaj mesecev. Ribičič je javno priznal, da so v Jugoslaviji vsekar razlogi, da se kdo postavi v obrambo proti „kršenju človekovih pravic, svobode in demokracije“.

DER SPIEGEL, Hamburg, 23. jul. 84/87-88.

(dalje na strani 30)

PETER PAVEL GLAVAR

Kresne noči 1721 odloži bajtarska hči svojega nezakonskega otroka na prag župnišča v Komendi. Naslednje jutro ga tam najde župnik Rogelj. Na priloženem krstnem listu bere, da je bil najdenček krščen za Petra Pavla. Iz otrokovega obraza spozna, da je njegov oče Ciprijan, nečak višjega cerkvenega upravnika Testaferrata, pod čigar oblastjo je bila tudi župnija v Komendi.

Otrok odrašča v Jerasovi družini. Zato pripravlja župnik Jerasovega sina Jernejčka za latinske šole. Tja pošlje tudi Petra Pavla, ker je Petrova vroča želja, da bi postal duhovnik.

Po končanem bogoslovju v Gradcu mora Peter Pavel, če hoče postati duhovnik, k župniku Roglju po potrdilo o starših. Župnik ga napoti po spregled od zadržkov — ker je pač nezakonski — h komendatorju Testaferrati v Senj.

Peter Pavel odpotuje v Senj, a komendator je bil odpotoval na Malto. Do odhoda prve ladje ostane Peter Pavel pri bogatem komisarju Zandonattiju za učitelja. Zandonattijeva hči se zaljubi v Petra Pavla, a ta se izgovori, da se je bil že odločil za duhovski stan.

Čez pol leta le pripluje ladja za na Malto. Peter Pavel se gre pogajat z njenim lastnikom kapitanom Glavinicem. Temu je fant všeč, zato ga hoče pregovoriti, da bi prevzel ladjo za njim in bi se odpovedal duhovništvu. Rekel mu je: „Ta ladja je moja last. Pa še imam premoženja za stara leta. Kaj misliš, da je mornarsko življenje neprijetno?“

„Zdi se mi, da ni,“ je odvrnil Peter.

„Vidiš, ni ga življenja nad mornarskim. Poskušaj! Hodi z menoj! Zdi se mi, da mi boš krasen krmilar!“ In še vneteje je začel: „Učen si. Takih med nami ni. Ti pa si. Ča! Napravim iz tebe pomorščaka, da ti ga ne bo podobnega. Hej, brate, udari v roko! Pusti popovstvo, ki slabo redi človeka!“

Peter se je posili nasmehnil.

Kapitan pa je rekel z vidno, dasi robato dobrohotnostjo: „Udari v roko! Posinovim te. Ti Pero, jaz Pero!“

„Ne smem,“ je odgovoril Peter, „duhovnik bom.“

Glavinic je nejevoljno zamrmral.

„Padrone,“ je dejal Peter, „gospod Zandonatti mi je lastno hčer ponujal v zakon, pa sem jo odbil.“

„Diavolo!“ se je začudil kapitan. Nato se je zasmejal.

„Pa mi to zdaj poveš, popče? Zdaj, ko sem se osramotil?“

„Zakaj, gospod kapitan? Hvaležen sem vam za dobroto.“

„Neumnosti,“ je rekel Pero in zamahnil z roko. „Biti hočeš pop, pa bodi! Tudi popi so potrebni. V nebesa pomagajo človeku. Samo puhujšuj se ne, da kolnem; kako ne bi, saj sem kapitan!“

Dan se je bil nagnil, zmračilo se je. Ladja „Santa Fe“ je plula mirno ob italijanski obali navzgor.

Peter Pavel je stal na krovu in strmel v lepoto noči, ki je vstajala nad vode. Milijoni zvezdic so se bili posejali po nebu. Bela se je črtala gaz za ladjo na temnem vodovju. Mornarji so peli tiho, otožno pesem, ki je venomer ponavljala odpev: „Mojemu morju, mojemu morju.“

Petra Pavla je obšla prečudna ginjenost. Srce se mu je zalilo s sladkim hrepenenjem po daljni domovini, po Manici in župniku Roglju. Potem ga je obšla misel na Ano Zandonattijevo in oči so se mu zasolzile in je mrmral: „Sladko, milo dete! Daj ti Bog sto tisoč sreč! Ali te bom videl še kdaj? Ana Marija! O! Saj je bilo težko reči ne! Težko! A jaz sem rekel! Zato, ker je to edino prav, zato, ker sem imel svojega Boga že od mladosti, tebe pa sem

sreča le mimogrede. In Bog je več ko tvoja sladka čistost, tvoja mlada ljubezen. Ana Marija, lahko noč! Zaradi Boga sem te zavrnel, a pozabil te ne bom nikoli, nikoli!”

„Eto, pop moli!“ se je oglasil za Petrom dobrodušni padrone Glavinič.

„In če,“ je menil Peter, „saj bo molitev moj posel, kakor je kapitanski posel kletev.“

Kapitan se je vedro zasmejal in rekel: „Dobro si se odrezal! Zares, žal te mi je! Ob tebi bi laže prebolel svojega sina.“ Nato je menil resno in uradno: „Tri dni bom čakal pred Ascolijem. Skrbi, da opraviš hitro s svojim priprošnjikom! Povem ti pa, da malo zaupam tem italijanskim mehužcem. Pri našem Benzoniju v Senju bi si bil že trikrat izprosil blagoslove. Zakaj se nisi obrnil nanj?“

„Tujec sem mu,“ je odvrnil Peter. „A mislil sem že na to, če bi mi spodletelo pri komendatorju.“

„Ča,“ je menil oni, „Benzoni bi Te posvetil. Novo mašo bi pa pel pri Materi naši na Trsatu. In mene bi povabil, če bi me doma našel, sevel!“

Pustil je nato bogoslovca samega.

Kmalu pa se je vrnil in pokazal z roko predse z morja na suho. Daleč, daleč notri v ozemlju je bilo videti nekaj medlih luči. Kapitan je rekel kratko: „Ascoli.“

PRI KOMENDATORJU

Peter Pavel je končno stal pred gospodom Petrom Jakobom. Videl je, da se je mož močno postaral. Izročil mu je župnikovo pismo. Komendator ga je dal brati svojemu tajniku, ki ga je klical „maestro di casa“, — „hišni mojster“.

Ko je tajnik bral o Bitenčevem upravljanju komendskih dohodkov, je vzkliknil komendator: „Pa saj to vem sam, da je ta Bitenc slepar. Hotel sem vedeti, kje bi se dobil pošten človek.“

Tajnik je bral naprej: „Presvetli veste sami, da sem vam vestno služil; zato se nadejam, da boste prepričani, da vam hočem nasvetovati človeka, ki je najsposobnejši pa tudi vesten.“

Komendator je zadovoljno prikimal.

Tajnik je bral: „Priporočam vaši milosti mladeniča gospoda Petra Pavla Glavarja, ki je moj sel . . .“

„Božje usmiljenje!“ je vzkliknil tedaj komendator. „Samo zaradi tega pisma ste šli na tako pot! Ali je vaš župnik znorel? Kdo bo trpel stroške?“

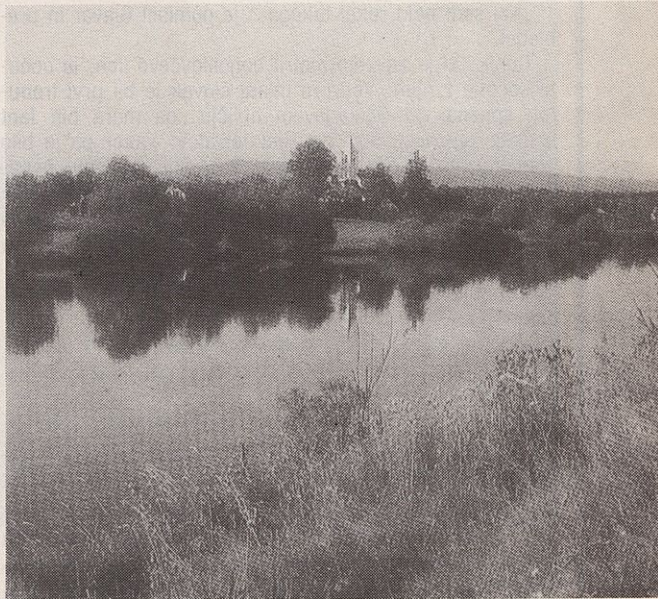
„Gospod,“ je odvrnil Glavar, „imam še drug opravke.“

Komendatorjev tajnik je pismo prebral.

Glavar je medtem čustvoval: „Glej ga, župnika Roglja! To je brez moje vednosti zapisal, da bi bil sposoben upravljati komendo. Saj bi mu zameril, če bi ne vedel, da je mož to naredil z najboljšim namenom.“

Komendator je ostro pogledal po Glavarju in dejal: „Svojčas sem vam podaril Castiglionijevo knjigo. Ali jo nosite s seboj?“

Petra je obšla rdečica in je rekel: „Prebral sem jo, a na pota nekeje sem jo izgubil.“

Pokrajina ob Krki.

„Nesrečni človek!“ je vzdihnil komendator. „Da, da! Vidi se, da ste doma v barbarski deželi, kjer ne znajo ne govoriti ne kuhati po človeško.“ Takoj zatem je vprašal nezaupno: „Želite torej, naj vam dam oskrbo Komende?“

„Ne,“ je odvrnil Glavar, „prišel sem ponižno prosit, da bi mi s svojim ugledom pomagali, da bi mi predstojniki spregledali zadržke in me posvetili za duhovnika.“

„Zato ste prišli?“ je vprašal komendator zateglo.

„Da,“ je odvrnil Glavar, „iskal sem vas v Senju. Od tam sem šel na Malto in potem . . .“

„Bog, Bog!“ je vzkliknil komendator. „Za prazen nič je obredel ta človek pol sveta!“

Vendar se mu je zvedrilo obličje in mislil je sam pri sebi: „To je odločen človek. Zares, to bi bil mož, ki bi mi spetil nemarnega Bitenca. Šempeterski župnik mi ni nasvetoval slabega upravitelja.“

Ko pa se je domislil obenem Glavarjeve prošnje, se mu je obličje raztegnilo nejevoljno in je vprašal trudno: „Kakšni zadržki vam branijo v duhovski stan?“

„Staršev nimam,“ je odvrnil Glavar. „Moja mati je služila svojčas pri vas. To je vse, kar vem. Presvetli ste svojčas obetali, da se boste potegnili zame, če bo kdaj treba. O, glejte, zdaj je treba. Vam to pač ne bo pretežko. Jaz pa vam bom hvaležen do svoje smrti.“

„Spomnim se,“ je dejal leno komendator, „da sem nekdaj res nekaj obljubil in sem gotovo to tudi že storil, kar sem obetal.“

Tu mu je glas v nejevolji poskočil v višino in je rekel vznejevoljeno: „Pa da me še nalašč spominjate na moj obet, to je nedostojno, zelo nedostojno, to je kar predrzno!“

„Kaj sem neki rekel takega,“ je pomislil Glavar in prebledel.

Tajnik, ki je zavzeto motril bogoslovčevu lice, je občutil sočutje ž njim. Vedri in mladi človek je bil prvi trenutek spoznal po Glavarjevem obličju, da mora biti fant tesneje zvezan z družino Testaferratov, kakor pa je bilo njemu samemu očitno. Zdaj je priskočil mlademu bogoslovcu na pomoč in rekel: „Monsignore, mladi človek je najbrže truden in se sramuje. Dovolite, da se odpočije in ga jaz pripravim, da se bo dostojno obnašal, kakor se spodobi!“

„Da, da, Castiglioni je izgubil,“ je prikimal komendator.

A dobro mu je delo, ko mu je Glavar poljubil roko. Z željo, naj gostu postrežejo, je bogoslovca izročil slugi.

Komendator je začel klicati kakor iz sebe: „To je nekako peklensko delo. Pri živem Bogu prisegam, da sem nedolžen. Poznal sem njegovo mater, a dal sem jo iz hiše, ker je bila malovredna...“

„Kaj hoče pravzaprav od mene?“ je vprašal komendator narejeno preprosto tajnika, ko je sluga odvedel Glavarja.

Tajnik mu je ponovil Glavarjevo prošnjo.

„Pa zakaj hoče to od mene? Ali nima drugih?“

Tedaj je tajnik dejal resno in hladno, dasi neskončno vljudno: „Monsignore, ne poznam tega človeka, a podoben vam je kakor sin očetu.“

Komendator je planil kljub svoji starosti in slabosti s stola in vzkliknil: „Ali je to res, ali je to res?“

„Monsignore, to je strašna resnica!“ je dejal mirno tajnik.

„To je grozno!“ si je pokrtil komendator lice. Nato je začel klicati kakor iz sebe: „To je nekako peklensko delo. Pri živem Bogu prisegam, da sem nedolžen. Poznal sem njegovo mater, a dal sem jo iz hiše, ker je bila malovredna. Svinja je bila, svinja. Zavrgla se je. In ta se je morala nekako zarotiti proti meni. Haha! In jaz naj zdaj prosim za njeno pregrešno zalego, kakor da sem res kriv, haha! Signor maestro, iz hiše mora ta človek, pri tej priči mora iz hiše! Naj gre, od koder je prišel, kaj meni mar!“

Tajnik je nemo poslušal komendatorjev izbruh in dejal nato mirno: „Nihče ne bo dvomil o vaši poštenosti, monsignore! Resnica je le, da je človek podoben vam in vašim.“

„Mojim? katerim mojim? Samo enega svojih imam. Ali je temu podoben? Ciprijanu Antoniniju?“

Tajnik ni odgovoril.

Komendator je hotel biti sam in je odslovil tajnika. Bil

je razburjen do skrajnosti. Kakor blisk se mu je posvetilo v glavi in je govoril sam pri sebi: „Nesrečni Cipriano! Kaj bi še dvomil, da tiči tudi za tem! Koliko je ta fant star? Petindvajset, štiriindvajset let. Da, računajmo! To je bilo leta sedemnajstoenaindvajsetega, ko so ga položili župniku na prag. To je bilo — o Cipriano, v grob me boš spravil s svojo lahkomišelnostjo! To je bilo prav tedaj, ko mi je Ciprijan tako zagonetno izginil iz Komende.“

Začel je misliti o svojem sorodniku: „Zdaj je vsaj boljši, odkar sem ga oženil. A to bi pomenilo družinsko zaloigro, če bi se zvedelo, da ima davno in daleč sina. Ne! Vsiljivca je treba takoj odpraviti! Pa prošnja zanj? Bi prav dala povod ugibanjem in govoricam, ki ne bodo izostale. Naj ga posveti, kdor hoče, jaz se ne potegnem zanj!“

In vendar se je oglasil še drug glas v komendatorju in je govoril: „Ubog človek je, kaj pa je sam kriv svojih zadreg in da je nadležen? Duhovnik biti je njegova volja in sreča. Ti bi mu jo lahko dal, a se bojiš za ugled svoje rodbine, za hišni mir v družini tistega, ki mu je bil brezvesten oče. Ali je to krščansko? Ali ni to greh? Ali ni tvoja dolžnost, da popraviš krivico svojih ljudi?“

Prijel se je za glavo in ni vedel, kaj bi storil. Dvignil je oči, videl sveto razpelo na steni in razširil roke k njemu. „Svetuj mi, kaj naj naredim!“

A že je zbegala njegove oči dolga vrsta slik, samih odličnih prednikov iz hiše Testaferratijev. In prav njemu nasproti je visela slika njegovega stričnika Ciprijana. In poleg je bila slika lepe ženske z otrokom v naročju: Ciprijanove žene s hčerko.

Komendator je planil odločno kvišku in viknil proti onim slikam: „Glejte, kako vas ljubim! Trpim, grešil bom morda zaradi vas, a kaj hočem!“

Potem se je nekako umiril. Našel je v sebi načrt, srednjo pot, kako bi se izvil iz čudne zadrege na najlažji način.

Pozvonil je in dal poklicati Glavarja.

Tega je bil odvedel sluga in mu odkazal sobo. Potem mu je prinesel krepčila.

Ko je mladi jedel, je sluga po domače prisedel in ga začel z nekakim pokroviteljskim nasmehom izpraševati, od kod in čemu.

„Kaj slišim,“ je vzkliknil, ko je čul, da je Glavar Kranjec. „Dva Kranjca v Ascoliju!“

Stegnil je roko in dejal veselo: „To je pa veselje! Kranjec, hoho, kakor jaz! Jaz sem Bernard, Polajnarjev Bernard z Brnika, če veste, kje je to! Kako bi ne vedeli? Lejte, lejte! Kdo bi si mislil! Kaj, tisti Jerasov najdenec ste? O, pri moji veri, če to niso čudeži! Seveda, seveda, zdaj razumem vse. Visoka žlahta, hehe! Le veselo fant!“

Začel je vedro tikati Glavarja. „Noben papir je ne zbršite te žlahte, saj ti je pisana v lice. In komendator je bogat; le nič se ne vdaj! Ima stričnika, pravo zelišče je to. Vse mesto je polno govoric o njem, le stric noče nič slišati in je ves zaljubljen vanj. Pa ne da bi zabavljal! Kaj meni to mar? Vesel sem pa le, da imam človeka, ki me po kranjsko razume!“

Tako se je razgrevale komendatorjev sluga in niti slutil ni, kako preseda Glavarju, ki ga je razumel in začel ble-deti, čim jasneje mu je bilo, kaj misli sluga.

Ko pa mu je postalo popolnoma jasno, je planil kvišku in rekel: „Torej mislite, da sem tak in sem zato prišel, da bi zase kaj izsiljeval iz gospoda Petra Jakoba?“

„I, kako pa?“ je vprašal Bernard. „Vsi smo ljudje!“

Glavar je pograbil mrzlično svoj klobuk: „Zbogom!“

„Ali si znorel, fant?“ se je začudil Bernard.

„Recite gospodu,“ je drhtelo krčevito iz Glavarjevih ust, „da sem šel! Naj ne zameri, jaz nisem slutil, kaj in kako bodo tukaj mislili! Zbogom!“

Sluga ga je hotel s silo pridržati.

Toda mladi se ga je otesel in planil skozi vrata ter se zadel v človeka, ki je hotel vstopiti. Bil je komendatorjev tajnik in je dejal mirno: „Gospod, monsignore Peter Jakob želi govoriti z vami.“

„Grem od tod!“ je rekel Glavar odločno.

„Pojdete, ko vas monsignore odpusti,“ je odvrnil tajnik.

Sluga Bernard pa je bil medtem že planil mimo njiju k vratarju in mu naročil, naj mlademu človeku ne odpira . . .

Komendator je bil sam v sobi, ko je vstopil Glavar. Dolgo je gledal mlademu človeku v lice. Mimogrede je primerjal poteze njegovega lica z licem onega, ki je visel v sliki na steni.

Sam vase je zamrmral visoki dostojanstvenik: „Ne, ne! Narava ne laže!“

Potem je stopil mlademu bogoslovcu naproti in dejal pokroviteljsko: „Posvetovali smo se sami s seboj in spoznali, da ima naš župnik pri Svetem Petru prav. Upravitelj Bitenc je maloverden nemarnež. Zato se mu bo odvzelo oskrbnišтво. Storili boste to vi. Poverilna pisma vam izročimo jutri po maši.“

Glavar se je nemo priklonil.

Komendator je uradno nadaljeval: „Tudi smo se preverili, da smemo verjeti priporočilu našega župnika v Šempetru. Zato vas postavimo za upravitelja naše komende. Plačilo za trud vam izplačamo v dveh letnih obrokih po 20 denarjev. Zahtevamo pa brezpogojno vestnost v računih in točnost v pošiljavi! Jutri po maši boste podpisali pogodbo.“

Zopet se je Glavar nemo poklonil.

„Koliko ste potrošili za pot?“ je vprašal komendator. Glavar je povedal.

Komendator je rekel: „Moj maestro vam denar povrne jutri po maši.“

„Hvala!“ je rekel hladno Glavar.

Komendator je nadaljeval: „To noč se odpočijte v moji hiši. Jutri pa odidite nemudoma! Ne bi mi bilo ljubo, če bi se veliko kazali po mestu!“

„Storil bom, kakor želite!“ je dejal Glavar, ki ga je razumel.

Ko je oni prikimal in ni rekel nič več, je rekel bogoslovec: „Nadejam se, da mi bo presvetli ustregel tudi glede prošnje, ki me je edino vodila in napolnila tu sem!“

„To se pravi?“ je skušal skriti komendator zadrego.

„Glede duhovniškega posvečenja, presvetli!“

Komendator je skomizgnil z rameni: „To pa ni v moji moči!“

Glavar se je vznemiril. „O, presvetli! Samemu rimskemu škofu ste blizu! Kako ne bi bilo v vaši moči?“

Trdo je odvrnil komendator: „Mladi človek! Ponavljam, da to ni v moji moči!“

„O, moj Bog!“ je zaječal Glavar. „Pa prav in samo zato sem prišel, in tudi gospod župnik Rogelj so bili mnenja . . .“

„Gospodu župniku sporočite, da je tepec!“ je viknil tedaj nejevoljno komendator. „Nadejal sem se pri njem več pameti, pa tudi nekaj več hvaležnosti!“

„Ne bom je odvalil skale!“ je pomislil bridko Glavar. Zdajci pa se je domislil pisma, ki mu ga je bil dal Zandonatti za komendatorja, in je rekel: „Pozabil sem, da imam še eno pismo za presvetlega.“

Mož je bral in, ko je bral, je drhtel nemir v njegovem licu. Povesil je list in strmel v mladeniča.

„Storite mu dobroto, presvetli!“ je pisal Senjan. „Če je kdo poklican za duhovnika, je Peter Pavel Glavar. Zato vas prosiva jaz in vaša ljuba deklica, moja hčerka Ana Marija.“

„Ana Marija prosi za vas,“ je dejal komendator z nekako prikrito pikrostjo.

Rdečica je zalila bogoslovcu lice: „Bog jo blagoslovi!“ je dejal tiho.

Nekaj trenutkov je komendator molčal, nato je dejal: „Napisati bom dal pismo gospodu Zandonattiju. Znan je s škofom v Senju. Ta bi vam mogel uslišati prošnjo, ki je jaz ne morem. Škof v Senju, gospod Benzoni.“

„Benzoni!“ je sklonil Glavar glavo . . .

Drugo jutro je vstal na pot.

Proti večeru je prišel na obalo.

Ni več našel kapitana Glaviniča, a našel je njegovo pismo: „Čez tri dni odpluje ladja v Senj. Padrone je Juraj Gortan. Plačal sem jaz!“

OČE

Štirje dnevi so minili, odkar je bil odslovil komendator Petra Pavla Glavarja.

Bilo je že pozno v noč, ki je kazala, da bo viharna.

Komendator se je pravkar pripravljal, da bi legel spat, ko je nenadoma udarilo kladivo na hišnih vratih.

Komendator je posluhnil skoz okno in slišal vznemirjene glasove nekakih tujih ljudi.

„Kdo je?“ je zaklical, a nihče mu ni odgovoril.

Pač pa so tedaj zaškripala vrata in glasovi so utihnili. Zamolčki koraki prišlih ljudi so utonili v veži.

Komendatorja je stresla temna slutnja.

Veter, ki je gnal temne oblake čez nebo, mu je sunil ostro v obraz. Daljna bliskavica od morske strani je osvetljevala zahodno ozemlje, visoko gorovje, ki je tam rastle v sivo višino.

Za čas je kakor okamenel šum vetrov pod nebom. Tedaj je čul komendator glasne korake pred sobo zunaj na stopnicah in na hodniku.

Prav tisti trenutek je planil h komendatorju v sobo njegov tajnik.

Za njim je vstopil sluga Bernard z lučjo v roki.

„Monsignore!“ je zaklical tajnik, bleđ ko stena, „zgodila se je strašna nesreča!“

Komendator je vztrepetal od nog do glave.

Čez trenutek pa je vprašal: „Povejte mi jasno! Zdi se mi, da bom prenesel! Kaj je?“

„Gospod Cipriano . . .!“ je dejal tajnik obotavlja se.

„Je mrtev?“ je zadrhtel glas komendatorju.

„Je ranjen, a živi!“ je odvrnil tajnik.

Šum korakov je udaril od odprtih vrat.

Sluga Bernard z lučjo je odstopil in že so vstopili trije mladi ljudje, ki so nesli na rokah ranjenega človeka: bil

je očitno v nezavesti, zakaj roke in glava so mu visele kakor mrtve pod rokami, ki so ga nesle.

Komendator je omahnil bliže, a se opotekel nazaj, ko je zagledal voščeno bleđo lice svojega sorodnika in opazil temno krvavo sled, ki se je risala na tleh izpod nezavestnega, ko so ga nesli.

„Za Boga!“ je zasopel nekdo med nosači. „Povejte no, kam naj ga položimo!“

„Tja, tja!“ je pokazal komendator na zastor, ki je zaslantal njegovo spalnico.

Nosači z ranjencem so utonili za zaveso.

Omahovaje je stopil komendator za njimi. Tajnik ga je podpiral.

„Monsignore!“ je zaklical tajnik, bleđ ko stena, „zgodila se je strašna nesreča!“

„Kaj je?“

„Gospod Cipriano . . .!“

„Je mrtev?“

„Je ranjen, a živi!“

Ljudje, ki so prinesli ranjenca, so ga položili na komendatorjevo posteljo in odstopili.

„Po zdravnika!“ je zastokal komendator in se zgrudil na kolena ob postelji.

Prijel je za roko ranjenega sorodnika in jo poljubljal. Klical je z neskončno žalostjo in ljubeznijo: „Cipriano, moj mili Cipriano! Kaj je s teboj? Cipriano!“

Prvi med nosači se je bil približal komendatorjevemu tajniku in mu šepetaje pravil, kaj se je bilo zgodilo.

„Po zdravnika!“ je zopet zaklical komendator in planil kvišku.

Sluga Bernard je bil že na prvi njegov klic odšel.

Zdaj je bila že vsa hiša pokonci. Čuti je bilo letanje po hodnikih, odpiranje in zapiranje vrat.

Zunaj je zabobnel grom, silen piš je objel vse poslopje.

Tajnik je zaklical komendatorju: „Monsignore, vse je že urejeno! Monsignore, ne obupujte! Če ga bo moč rešiti, ga bomo rešili!“

Mladič, ki je prej pripovedoval tajniku o tem, kaj se je bilo zgodilo, je pomežiknil svojima tovarišema in dejal: „Zares, zdi se mi, da ni tako nevarno!“

Tedaj se je dvignil komendator.

Bil je bleđ ko stena, a je vprašal precej mirno: „Torej veste, kako se je zgodilo?“

„Vem,“ je dejal oni. „Jaz in moja tovariša — predstaviti se moramo: dijaki smo visoke šole v Bologni, zdaj bivamo na počitnicah in smo se prej vračali iz okolice v mesto.“

„Povejte naglo!“ je viknil komendator.

Dijak se je poklonil in dejal: „Povedal bom torej kratko! Videli smo iti mimo krčme, kjer smo se krepčali, go-

Veliki Vinii vrh.

spoda Cipriana, ki ga vsi poznamo. Prav tedaj smo vstali, da bi šli. Komaj trideset korakov je bil gospod Cipriano pred nami. Tako smo šli in prišli do mestnih vrat. Tam smo videli, kako se je s kamna kraj poti dvignil neki tujec in se za gospodom Ciprianom kakor opotekel. Zaklical je nekaj, nato je sunil z nožem. Gospod Cipriano se je ozrl, zavpil in potegnil meč. Tujec se je zakrohotal in z enim samim skokom izginil s ceste med grmovje proti reki. Tedaj smo pritekli mi trije. Gospod Cipriano se je bil že zgrudil. Videli smo, da je ranjen, zavrtno, od zadaj. Vzeli smo ga na roke in na poti dvignili stražo, da naj lovi zločinca . . . "

Strašen krik je govorečemu pretrgal besedo. Ranjenec se je ovedel.

„Cipriano!“ je zaklical komendator in planil k njemu. Tedaj je nekdo hrupno vstopil. Bil je zdravnik. Ne da bi koga pogledal ali pozdravil, je stopil naravnost k postelji in pogledal izpod košatih obrvi ranjencu ostro v lice.

Nato se je obrnil in vprašal odločno: „Kdo ga je prinesel?“

„Mi,“ so se oglasili dijaki.

„Dva ostanita tu!“ je prikimal zdravnik. „Vsi drugi ven!“

Soba se je spraznila. Samo komendator je obstal ob postelji.

Zdravnik se mu je približal, ga prijel za ramena in dejal: „Tu ni zdaj mesta za vas! Prosim!“

Rahlo je potisnil komendatorja k izhodu.

Komendator se je zgrudil ob vhodu za zaveso na kolena.

Izza zavese mu je udaril bolesten krik na uho. Hotel je planiti v sobo, a tajnik ga je zadržal.

Notri pa je bilo vse utihnilo. Čuti je bilo le zdaj pa zdaj zdravnikovo besedo: „Hitro! Ne tega, ovoj dajte! Držite!“

Minilo je nekaj strašnih trenutkov.

Zunaj je divjal vihar.

Tedaj je neka roka razgrnila težko zaveso in komendator je zagledal pred seboj resni zdravnikov obraz.

„Presvetli!“ je dejal zdravnik zdaj mirno vljudno. „Pomilujem gospoda: strašno je ranjen! Tri do štiri palce globoko rano ima v črevesu nad križem.“

„To je smrt!“ je zastokal komendator.

„To je smrt!“ je prikimal zdravnik.

In skoraj pomilovalno je pripomnil: „Sunek v srce bi bil nesrečniku manj mučen!“

„Manj mučen!“ je ponovil trudno komendator.

Zdravnik se je tiho poklonil in odstopil.

Tajnik je stopil k njemu in dijakoma, ki sta mu streгла, in jih vedel iz sobe.

bo še

... ljubim jih s hrupom in šumom, ta vélika mesta —
skoznje v svobodo gre, skoznje v bodočnost gre cesta ...
(župančič)

iz našega zdomstva

anglija

Sredi poletja smo imeli v Rochdalu zopet *prisrčno srečanje* v prijaznem Beechwoodu. Da vedno raje pridemo skupaj, je bilo slišati tam za omizjem. Hvaležni smo sestram v Beechwoodu, da se lahko v njihovi kapeli vedno znova Bogu zahvaljujemo, v dvorani pa porazgovorimo in poveselimo.

Prisrčne čestitke g. Frančku Vučinu in g. Mihuhajnjiču, ki sta nedavno praznovala svojo sedemdesetletnico. Franček, Miha, Bog blagoslavljaljaj vajine dneve!

Slovenski dom v Londonu je bil letos poletni posebno krepko zaseden. Večinoma so bili mladi nadebudneži, precej s Tržaškega in Koroškega.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Po počitnicah smo se spet zbrali k *slovenskemu bogoslužju* v nedeljo, 19. avgusta. Maše so kar dobro obiskane. Malo smo pogrešali organista, ki je šel na okrevanje v Althofen na Koroško. Tudi v slovenskem centru je bilo kar živahno. Obhajali smo nekaj godov: g. Viktorja Kereca in g. Sadla Ludvika. V nedeljo, 9. septembra, pa smo se spomnili rojstnega dneva g. Hrastljarja, ki bi bil dopolnil 81 let.

V bolnici pri elizabetinkah je na

zdravljenju ga. Emilija Kerec iz Astena. Zadela jo je možganska kap. Hvala Bogu ji gre sedaj že na boljše in ji želimo, da bi se čim prej spet spravila na noge.

Vse nas je zadela *smrt* rektorja karmeličanske cerkve g. prelata Viböcka. Nam je bil vedno zelo naklonjen. Saj je bila ustanovljena naša slov. kat. Misija v Linzu prav v času, ko je bil direktor linškega pastoralnega urada. Ko smo zaradi prenavljanja morali zapustiti uršulinsko cerkev, nas je rad sprejel v karmeličansko cerkev. Pokojni prelat je bil tudi proš linškega stolnega kapitlja.

SALZBURŠKA

TENNECK — *Božjo službo* v septembru smo imeli na prvo nedeljo in je kar dosti ljudi prišlo k maši. Po maši smo se zbrali v dvorani na pogovor. Pogrešamo pa nekoga, ki bi skrbel za prigrizek in pijačo. Saj brez tega ni pravega razpoloženja in se ljudje potem kmalu razidejo.

SALZBURG — V Buenos Airesu v Argentini je 15. julija *zaključila zemsko potovanje* ga. Tilda Eiletz, rojena Bullinger. Njen mož je bil pred vojno narodni poslanec in celjski župan. Sestri Idi Čerin, ki živi v Freilassingu, sestri Bredi v Salzburgu in sinu Silvinu, ki je jezuit in deluje na Dunaju, izrekamo iskreno sožalje.

belgija

LIMBURG-LIÈGE

Naša skupnost tudi med počitnicami ni spala. Slomškov pevski

Pok. Alojz Korelc iz Lanakena

zbor je 26. avgusta imel svoj *vsakoletni piknik* v gozdu na domačiji g. Alojza Korelca mlajšega. Piknik privabi vsako leto več prijateljev naše skupnosti in domače postrežbe. Iskrena hvala Korelčevim za gostoljubje, gostom za udeležbo in strežnikom za postrežbo.

Ga. Anica Varzsak-Kos pridno zbira naše najmlajše v *otroškem vrtcu*. Otroci so svoji skupini sami dali ime Biba šola. Pri njenem poslanstvu ji pomagajo g. Vili Rogelj, gdč. Olga Mrgole in gdč. Erika Kovalovski. Bog jih živi!

G. Stani Revinšek in g. Franc Janežič sta v soboto, 1. septembra, naše mlade popeljala na *kolesarski izlet*. Napravili so 140 km. Zvečer pa so imeli še pevske vaje. Čestitamo k pogumu in požrtvovalnosti.

Mladi ognjišči: G. Alojz Cuzi iz Eisdena je sklenil zakonsko zvezo z

gdč. Marlene Penders. To je bilo 21. julija t. l.

V soboto, 24. avgusta, pa je bivša članica Vesele mladine gdč. Vilma Neumann sklenila zakon z g. Josom Claesenom.

Obema mladima paroma iskreno čestitamo in voščimo vso srečo.

Naši rajni: V Lanakenu je mirno v Gospodu zaspal g. Alojz Korelc st., upokojeni rudar, rojen 1901 v Mokronogu. Rajni je bil med prvimi člani Društva sv. Barbare v Belgiji. Ko je p. Lederhas prvič obiskal Eisdën, ga je g. Korelc vodil po naših hišah. Po vojni se je vrnil domov, pa je kmalu spet priromal v Belgijo. Po krajšem bivanju v Houthalenu se je nastanil v Maasmechelenu v skromni hiši sredi gozda. V prostem času je pridno obdeloval svoje vrtove, delal jabolčnik in bil gostoljuben do vseh ljudi. Mnogi Slovenci, Hrvati, Srbi, Belgijci, Holandci, Nemci in drugi so se pri njem počutili doma. Nekateri so se navadili, da so prišli okrog poldneva, ko je bil čas za kosilo... Tudi gospodinja ga. Mila je namreč zelo postrežljiva. Rajni g. Alojz pa ni bil gostoljuben samo do ljudi, ampak tudi do živali. Pred počitnicami so mnogi v njegovi bližini, ker je sredi gozda, metali iz avta pse, mačke in celo petelinčke. Vse je v njegovi hiši našlo gostoljubno streho in potrebno hrano. Kjer je mogel, je lajšal trpljenje. Zadnja leta pa je trpljenje bilo tudi njegov delež. Bil je potrpežljiv bolnik. Na njegovi zadnji zemeljski poti se je zbrala velika množica. Vsi so vedeli, da se poslavljajo od dobrega človeka, od človeka, ki je imel srce na dlani in je ljubil Boga, človeka, živali in vse stvarstvo božje. Na njegovo dobroto je Bog odgovoril z Dobroto. Vdovi ge. Mili, sinu g. Alojziju in njegovi ženi ge. Zinki izrekamo krščansko sožalje.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv.

Terezije Deteta Jezusa v Chatillonu, Impasse Hoche, poleg Slovenskega doma.

Z *veronaukom in šolo* smo začeli v nedeljo, 23. 9. V oktobru bosta verouk in šola v nedeljo, 7. in 21. oktobra.

V *nedeljo, 7. oktobra*, bo med nami znani kulturni delavec iz Koroške in povsod cenjeni predavatelj g. Vinko Zaletel, župnik v Vogrčah. V slikah in živi besedi nas bo popeljal na izlet na Koroško. Srečanje z njim bo takoj po maši v naši dvorani. Ne zamudite te edinstvene priložnosti, saj smo tega priljubljene predavatelja že dolgo časa vabili, pa nikdar ni bil prost, tokrat pa smo le imeli srečo.

Zadnjo nedeljo v juliju sta v Dovjem pri Mojstrani praznovali *zlati jubilej redovniških zaobljub* rodni sestri Jerica in Stanislava Svoljšak, redovnici Družbe Naše Sionske Gospe. Slovesnost je vodil njun brat, jezuitski pater France Svoljšak, ki župnikuje v Dravljah pri Ljubljani. Sestrarna Jerici in Stanislavi, ki sta velik del svojega petdesetletnega dela za uboge in revne, za mlade in odrasle, izvršile v Parizu in Franciji, k njunemu jubileju iskreno čestitamo in jima želimo še veliko plodnosnih sadov na božji njivi.

3. 9. je v bolnici *umrl* in bil pokopan 10. 9. Valter Jevšek, rojen v Celju leta 1942. V Franciji, kjer se je tudi poročil, je živel skoro 20 let. Naj po težkem življenju najde mir in počitek v Bogu, vsem, ki za njim žalujejo, pa naše sožalje.

MELUN (Seine-et-Marne)

V oktobru, novembru in decembru bo vsakokrat na prvo nedeljo v mesecu ob devetih dopoldne skupna maša v poljski cerkvi v Dammariu.

BURCY (Seine-et-Marne)

Po dolgi bolezni je 16. 8. umrla Marija Kramar, rojena leta 1913 v Trnju v Prekmurju. V Francijo je prišla leta 1933, leta 1939 se je v Rošanu poročila z Ignacom Kramarjem. Ob številni udeležbi prijateljev in znancev, čeprav so mnogi bili na

Pok. Marija Kramar

počitnicah, je bila pokopana 20. avgusta. Možu Ignacu in sinu Jean-Pierru ter njegovi družini naše iskreno sožalje, njo pa bomo ohranili v najlepšem spominu kot delavno ženo, ki je bila vedno pripravljena vsakomur pomagati in ki ni nikdar pozabila svoje domače zemlje. Naj počiva v miru.

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Sem še zmeraj na počitnicah. Kolikor vem, v Tucquegnieuxu ni posebnih novic.

Zadnjič sem poročal, da nas je v teku treh tednov za vedno zapustilo osem slovenskih ženâ in mož. Obljubil sem, da bom v prihodnjih številkah Naše luči napisal kaj več o njih, zato nadaljujem:

Oglejmo si danes pokojnega rudarja Antona Gornika, ožjega sorojaka našega g. Dejaka. Užival je zaslužen pokoj. V rudniku se njegova pljuča niso mogla uspešno upirati prahu in prepihu. Rudarska bolezen ga je mučila vsako leto bolj. Trpljenje mu je lajšala predvsem dobra žena in pa njegova močna volja. Ko je spoznal škodljivost opojnih pijač, jih ni več pokusil. Motite se, če mislite, da se rudar temu z lahkoto odpove.

Omenili smo njegovo dobro ženo. Starejši nismo pozabili, kako je bilo, ko je mgr. Stanok Grims ustanovil božjo pot brezjanske Matere božje v Habsterdicku pri Merlebachu.

lz vse Evrope so kar vreli romarji tja. Tudi Tikenjčani in okolica nismo bili pri zadnjih. Kar po dva avtobusa se nas je letno prvega maja peljalo k Mariji v Habsterdick. K temu je znatno pripomogla Gornikova gostoljubna gospa. Bilo je takrat dosti Slovencev v Ste. Marie aux Chênes in skoro vse je pripravila, da so poromali z nami in napolnili naše avtobuse.

Prihodnjič boste brali, kako in kod smo Tikenjčani z okoličani preživeli počitnice, kako smo slavili sinovo srebrno poroko in kako je šel vnuk, bogoslovec Dominik, k papežu, ki mu je dal krasen rožni venec itd. Mogoče boste videli tudi sliko.

Za sklep naj še omenim, kaj se z denarjem lahko kupi in česa ne moreš kupiti. Bral sem to v neki knjigi:

Z denarjem lahko kupiš posteljo, spanja pa ne; knjige, razuma pa ne; živlila, teka pa ne; nakit, lepote pa ne; zdravila, zdravja samega pa redkokdaj; kupiš si končno lahko potni list za vse kraje, za nebesa pa ne. — To, vidiš, je denar ... sveta vladar. J. J.

PAS-DE-CALAIS in NORD

Z novim šolskim letom bomo tudi začeli novo veroučno leto s prvo sredo v oktobru. V Mericourtu od 10. do 12. ure, na severu pa v popoldanskih urah. Vpišite otroke pravočasno in jih pošiljajte redno!

Počitnice so za nami. Romanje in srečanje na Marijino vnebovzetje na Loretu je bilo prisrčno in lepo. Združenim pevskim zborom pod vodstvom družine Rebolj in vsem udeležencem prisrčna hvala.

Obisk pokopališč in molitve za naše pokojne bo po običajnem redu.

Po *krstu* so postali božji otroci: Amandina Bailloevil, Štefan Wallart, Pierrick David Sebastijan Zyla in Olivija Depoilly. Slednja je bila krščena in birmana v otroški bolnici v Lille in se je zaradi okvare na srcu komaj mesec stara preselila v boljše domovino. Staršem in botrom naše sožalje.

Zakrament sv. zakona so si dali: 19. maja v Mericourtu Mihael Ru-

dolf Zupančič in Katarina Arleta Liližana Dubuc. 21. julija v Mericourtu Jofež Gazzo in Ivette Guzelj. 1. septembra Jean Jaques Kolenc in Chantal Protat. Slednji v Bruay en Artoisu. Naj jih spremlja božji blagoslov!

V Aix Noulette je 2. septembra umrl g. Viljem Zupančič v svojem 63. letu življenja. V svoji mladosti je prestal strahote nemškega taborišča v Mauthausnu. Zato je bil vse življenje izredno rahlega zdravja. Pokopan je bil na pokopališču v Lensu 5. septembra. Naj mu bo lahka tuja zemlja.

FREYMING-MERLEBACH

Slovenska katoliška misija se lepo zahvaljuje vsem organizatorjem našega srečanja v Stiringu v nedeljo, 2. septembra, vsem, ki so k dobro uspeli prireditvi kakorkoli pripomogli, posebno pa še muzikantom in pridnim postrežnicam. Hvala pa tudi ljubemu Bogu, da nam je s krasnim vremenom lepoto tega praznika še povečal.

Od 2. do 9. septembra je bival med nami kot gost bogoslovec iz Ljubljane Ljubo Bekš. Upamo, da se je med nami dobro počutil in odnesel od tu lep spomin. Želimo mu blagoslova in uspeha na nadaljnji poti do njegovega poklica.

Prihodnji *sestanek* našega župnijskega sveta bo v soboto, 6. oktobra, ob 20. uri.

V nedeljo, 4. novembra, bo v naši dvorani šahovski turnir. Začetek ob 15. uri. Vsi, ki radi igrajo šah, so lepo vabljeni.

Dela v naši kapeli gredo proti koncu, manjka še zakristija. Kdor more, naj le pridno pomaga, bodisi z delom bodisi z denarnimi prispevki. Tudi skupiček v Stiringu je bil uporabljen v ta namen.

To sicer ni z našega področja, ampak ker je bila to med zadnjimi pokojnimi prva Slovenka-redovnica v Franciji, jo objavljamo:

29. avgusta je umrla v Metz u č. sestra Marie-Hildegard, roj. Matilda Vodušek, v svojem 58. letu. Tam je tudi pokopana.

Umrl v teku poletja: Franc Uran-kar, umrl 15. julija v Fareberswillerju in tam pokopan; Jožef Kern, umrl v Saarbourgu 21. avgusta in pokopan 24. 8. v Berthelmingu; 14. avgusta v Berg sur Moselle umrla Mavricija Ignatović in tam 17. 8. pokopana; Karel Malgaj, umrl 30. 8. in pokopan 3. septembra v Hochwaldu; Franc Peterlin, umrl v Freymingu 8. 9. Bog daj vsem večni pokoj!

Osemdesetletnico življenja je obhajala zaslužna Slovenka Ivana Ajdnik, roj. Kranc. Rodila se je v Sloveniji 21. avgusta 1904. Poročila se je z domačinom Janezom Ajdnikom. L. 1929 sta oba skupaj prišla v te kraje. Mož ji je umrl leta 1967. K rojstnemu dnevu ji je čestitalo sedem še živečih od njenih devetih otrok, osemnajst vnukov in osemnajst pravnučkov, poleg mnogih drugih prijateljev. Tem čestitkam in voščilom za bodoče se pridružuje mo tudi mi.

AUMETZ

7. avgusta so nam maševali trije duhovniki: naš gospod in še dva, ki sta prišla iz Slovenije. Eden je bil letošnji novomašnik in nam je na koncu maše dal tudi novomašniški blagoslov. Oba sta sorodnika gospe Pišlar in sta prišla, da jo obiščeta in gresta potem še naprej v Pariz in Taizé. Ob tej priliki smo zvedeli, da so v njihovem sorodstvu štirje duhovniki in ena redovnica, kar je vsekako vzpodbudno za današnji čas in je treba zapisati. Naš gospod jim je ob koncu čestital in novomašniku želel, naj njegovo delo, blagoslovljeno od Boga samega, daje bogatih sadov.

NANCY

Rojaki, na prvo nedeljo v mesecu oktobru in potem v naslednjih mesecih se bomo tekom leta zbirali k mašam v župnijsko cerkev Laneuville, kot že zdaj več let, da se tako po veri vedno bolj prerajamo v podobno Kristusovo.

EPERNAY

Maša bo v nedeljo, 30. septembra, ob pol štirih popoldne. Rojaki od blizu in daleč vljudno vabljeni.

METZ

V sredo, 29. avgusta, je v Metz u bolnici Sainte Blandine umrla redovnica Hildegarda Vodušek iz kongregacije sv. Frančiška. Bila je že prej kakih 10 let paralizirana v nogah in se je vozila po bolnici z vozičkom. Zdaj pa jo je zadela kap v glavo in celo levo stran telesa in je po nekaj dneh umrla. Rojena je bila v Sainte-Marie-aux-Chênes. Ko so starši z drugimi otroki po zadnji vojni šli domov v Slovenijo, je šla ona v samostan in potem, dokler ni bila paralizirana, v tej bolnici vodila en oddelek in bila zelo cenjena. Naj se zdaj veseli v večnih radostih, v kate-
tere je verovala, in prosi za nas vse.

ALGRANGE

Cvetka Nabožny, rojena Pelozza, zvesta naročnica Naše luči tudi še po smrti svoje matere, ki je umrla pred 13 leti, je izgubila v avgustu svojega moža Bruna. Toda ni ostala sama, družbo ji bodo delale tri hčerke, ki so starše zelo spoštovala.

In še en vesel dogodek: gospo-

Idila Hohenrechberga na Württemberškem. Na 700 m visoki kopi je romarska cerkev, poleg nje župnišče z gostiščem. Vseokrog travnik in gozdni obrobek. Kot nalašč za Slovence! Letos na Vnebohod je ta skupina kot prva prispela na romarsko srečanje rojakov.

dična Eliane Bremec se je 4. avgusta poročila. Čestitamo in želimo vsvo srečo.

NICA

Po vrnitvi z letnega dopusta smo začeli novo šolsko leto v nedeljo, 9. septembra.

Naši birmanci se pridno pripravljajo na prejem zakramenta birme, ki bo v nedeljo, 4. novembra. Kot pred petimi leti, nas bo letos spet obiskal g. škof Lenič iz Ljubljane, da podeli zakrament birme našim birmancem. Ne bo mogel dolgo ostati med nami, ker mora takoj po opravi-
vili v cerkvi in po kosilu v Luksemburg na sestanek izseljenskih duhovnikov. Starši naj pomagajo birmancem, da se dobro pripravijo na prejem zakramenta, kajti od dobre priprave je tudi odvisno, ali bodo ostali zvesti darovom Sv. Duha in njegovemu vodstvu pozneje v življenju; sicer bo vse le zunanja ceremonija brez odmeva v poznejšem življenju.

Naj še omenim, da se bomo na praznik Vseh svetih, v četrtek, 1. novembra, tudi letos spomnili vseh naših pokojnih v cerkvi St. Pierre d'Ariane v Nici. Opravilo za pokojne in maša bo ob 3. uri popoldne.

MARSEILLE

Gotovo ste dobro preživeli svoj letni dopust in se z novimi močmi lotili vsakdanjega dela. Pri tem pa je potrebna tudi božja pomoč, za katero bomo molili pri našem

prvem srečanju, pri slovenski maši na rožnovensko nedeljo, 7. oktobra. Opravilo bomo imeli ob 5. uri popoldne v Eourestu.

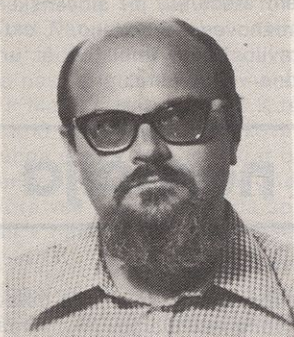
nemčija

STUTT GART-okolica

Srečanje s pastoralnim delavcem na Hohenrechbergu. — Romarska cerkev na Hohenrechbergu je v zadnjih dveh desetletjih nekajkrat privabila lepo število rojakov na Württemberškem. Tudi letos je prišlo na Vnebohod okrog 200 Slovencev na to kopasto vzpetino nad Göppingenom. Z mašo in šmarnicami smo zaključili mesec maj. Med cerkveno slovesnostjo pa se je predstavil navzočim naš pastoralni delavec, gospod profesor dr. Marko Dvoržak iz Ulma, ki je imel tudi nagovor k prazniku. Takoj smo spo-

Letošnji slovenski prvoobhajanci v Stuttgartu: Mihaela Flerin, Anita Grabar, Sonja Lesjak, Suzana Govedič, Monika Goričan, Evi Miklavžina, Nevenka Lamovšek, Tanja Arnuaga, Sonja Bračko, Klavdija Vaupotič, Igor Gregorič, Andrej Glinšek, Andrej Jamnik, Peter Podplatnik, Marjan Zelko, Borut Kuzmič, Robert Sinkovič, Mitja Maroša, Dubravko Žertuš.

Prof. dr. Marko Dvoržak

znali, da gospod Dvoržak ni le visoko študiran na jezikovnem področju (profesor slavistike), ampak zna tudi sijajno razvijati in povezovati verske misli. Govoril je iz srca. To pot je namenil svoje misli predvsem družinskim očetom. Tudi vsi drugi poslušalci so bili ganjeni nad njegovo zavzetostjo za versko poglobitev v družinah. Sam ima dva otroka v družini in pozna probleme zakona in družine. To je bilo tudi čutiti iz njegovega nagovora na Hohenrecherbergu.

Profesor Marko Dvoržak živi že nekaj let v Nemčiji. Nazadnje je bil profesor slavistike na univerzi v Gießnu. Sedaj ga je škofija Rottenburg-Stuttgart nastavila v pomoč župniku Buciku na področju upokojenega izseljenskega duhovnika gospoda Franca Felca. Pomagal mu bo v pisarni, v šoli, pri obisku bolnikov in družin, kakor tudi pri

bogoslužju. Medtem se je že kar dobro vživel in rojaki so ga povsod lepo sprejeli. Želimo mu veliko veselja in uspeha pri delu.

Čestitke h krstom: V Stuttgartu Matevžu in Tereziji Kozamernik k sinku Matevžu ter Francu in Julki Toš k sinku Kristijanu, v Sindelfingenu pa Jožefu in Ani Čuček k hčerkici Aniti.

Čestitke k porokam: Pri Kolaričevih v Stuttgartu so v zadnjem času praznovali kar dve poroki. Hčerki Majda in Marija sta šli pred oltar. Obe sta obljubili ljubezen in življenjsko zvestobo italijanskima rojakoma. Gospodična Majda, rojena v Mariboru, je dobila za moža elektroinstalaterja Salvatorija Pipito, sestra Marija, prav tako rojena v Mariboru, pa mladega delavca v Mercedesovi tovarni v Sindelfingenu, gospoda Domenika Buccherija. Obe paroma naše iskrene čestitke in srečno skupno življenjsko pot!

Dva žalostna slovesa. — Kakor se veselimo poročati o krstih, tako nam je težko poročati o pogrebi. Pa tudi to spada k našemu življenju. Tako tokrat poročamo o dveh slovesih ob odprtem grobu.

V bolnici v Tübingenu je na raku umrla 33-letna rojakinja Marija Erman, rojena v Zgornji Ščavnici. V Nemčiji je živel in delala 15 let, dokler je težka bolezen ni prisilila k operaciji in na bolniško poteljo. Pokojnica je bila poročena z Jožefom Ermanom. V zakonu sta z veseljem sprejela hčerkico, ki je dosegla ob materini smrti šest let starosti. Slo-

vo od obeh kakor od ostalih sorodnikov je bilo težko, saj je pokojnica slutila, da se ne bo več vrnila iz bolnice. Tako je tudi bilo. Njeno truplo so prepeljali v domovino, kjer bo čakalo vstajenja na pokopališču Sv. Lenart v Sl. Goricah. Naj počiva v miru. Možu, hčerki in vsem sorodnikom naše iskreno sožalje!

V Ludwigsburgu smo pokopali 63-letnega rojaka Franceta Jana, rojenega v Gorenjem Pijavškem, prav tako žrtev račnega obolenja. Na smrt se je pripravljaval zavestno, saj je bil globoko veren človek. Sveti zakramenti so mu bili v veliko tolažbo v zadnjih tednih življenja. „Sam ne morem prenašati trpljenja, če mi Oni zgoraj ne pomagajo,“ je dejal duhovniku ob obisku.

Pokojni rojak Jan je bil med zadnjo vojno vpoklican v nemško vojsko, ki jo je srečno preživel. Po letu 1945 pa doma ni imel miru, zato je pozneje odšel v svet. Preko Avstrije in Avstralije ga je pot zanesla v Nemčijo. Nazadnje je delal v Ludwigsburgu, kjer je bil tudi upokojen. Lepo se je vživel v nemško faro, a tudi slovenske skupnosti ni

Pokojna Marija Erman, nazadnje stanujoča v Waldenbuchu na Württembergem, v cvetu življenja. Sedaj pa jo že pokriva domača zemlja na pokopališču Sv. Lenart v Sl. Goricah, kamor zahajajo neprestano misli vseh, ki so jo imeli radi.

Pri Oblakovih v Stuttgartu so praznovali srebrno poroko. Gospa Doroteja, socialna delavka, pa je letos srečala tudi Abrahama. Na sliki je tudi hčerka Ladislava, sin Darko in mož Ladislav. Čestitke!

Z izleta šolarjev in njihovih staršev slovenske fare v Münchnu: na Wanku v Garmisch-Partenkirchnu tudi slovenska pesem vse lepše doni.

Udeleženci zakonskega tečaja v gradu Fürstenried pri Münchnu. Takšno „šolo za odrasle“ bi moral narediti vsak zakonski par.

zatajil. Čestokrat smo ga videli pri maši v Stuttgartu. Krog prijateljev pa je imel tudi med rojaki v Ludwigsburgu, kar mu je bilo med boleznijo v veliko uteho. Njegovo truplo počiva na pokopališču Ludwigsburg-Ost. Naj počiva v miru. Sorodnikom v domovini naše iskreno sozlaže.

MÜNCHEN

To pot lahko zapišem bolj, kaj pripravljamo, kot pa, kaj se je na fari v zadnjem času zgodilo.

● *Maše in srečanja* po njih — to je bilo glavno zunanje znamenje našega farnega življenja v poletnih mesecih. Posebno v avgustu je odšlo veliko naših ljudi na počitnice, zato se je kajpak obisk pri naših mašah skrčil. Kljub vsemu je drugo nedeljo v avgustu somaševalo pet duhovnikov, drugo nedeljo v septembru je bilo pa izredno lepo petje med mašo.

● S pripravo na *prvo obhajilo* in *birno*, ki ju bomo obhajali v nedeljo, 12. maja, se otroci že pripravljajo pri našem sobotnem tečaju.

● Začeli smo s *sobotno šolo*. Sicer ni pri tečaju več otrok kot lani, a nekateri razredi so tako močni, da je pri urah, ko se ti razredi združijo, prostora veliko premalo. Zato iščemo nove prostore vsaj za šolo,

pa je tako težko najti kaj primerne-ga.

● V septembru smo začeli s čisto novim poskusom, s *slovenščino za odrasle*. Spodbuda je vzniknila med farani. Kako se bo tečaj razvijal, bomo poročali.

● *Pevski zbor* se je zadnja leta stabiliziral, tako glede dneva in ure za vaje, kot glede števila pevk in pevcev, čeprav se ne bi prav nič branili še kakšnih novih glasov.

● V drugi polovici oktobra se bo spet začel, če bo dovolj zanimanja, *tečaj za narodne vezenine*. Dve razstavi, ki smo jih v preteklih letih priredili po tečaju, sta želi veliko priznanja tako pri Slovencih kot pri Nemcih.

● Sicer smo res načrtovali in že tudi napovedali za jesen *izlet* v bavorske gore, pa smo potem načrt spremenili in pripravili izlet na avstrijsko Koroško. Povod zanj sta nam dala naša sosednja slovenska župnika iz Augsburga in Ingolstadta, ker sta organizirala tak izlet. Z veseljem smo se jima pridružili.

● *Vinska trgat*ev bo spet, upamo, zbrala 400 naših rojakov iz Münchna in okolice. Takšna prireditve je največ vredna zaradi srečanja rojakov v tujini, zaradi pogovora in domačnosti, zaradi povezave in navezanja novih stikov.

— — —
Krščena je bila Gabrijela Kozel, hčerka Antona in Milevke, roj. Rajović. Tako imajo sedaj v družini Gabrijela in Gabrijelo. Staršem iskreno čestitam, punčki pa želimo vse dobro!

Pok. g. Jurij Zapušek.

LANDSHUT

Na posledicah prometne nesreče je umrl g. *Jurij Zapušek*, naš rojak in zvesti naročnik *Naše luči* iz Landshuta.

Pokojni je bil doma s Kalobja, blizu Šentjurja pri Celju, kjer je bil rojen pred 66 leti. Iz Slovenije se je z družino izselil v Nemčijo zaradi pokojnice (1962). Veliko je trpel zaradi posledic vojne — ranjen je bil v glavo. Kljub temu je bil zelo vdan v božjo voljo. Tudi k maši je redno hodil.

Domačega kraja ni mogel pozabiti, zato je občasno obiskoval sorodnike doma. Na zadnji vožnji od do-

ma v Nemčijo je prišlo v Beljaku do prometne nesreče, v kateri je bil g. Jurij težko ranjen v trebuh. Še isti večer so ga v beljaški bolnišnici operirali, a se ni več prebudil. Naslednji dan, 30. julija, je umrl. Njegovo truplo so prepeljali v domačo faro na Kolobju in ga tam pokopali. V Landshutu zapuščča ženo, sina in hčerko.

Njegovim svojcem izrekamo najgloblje sožalje, njemu pa želimo večno veselje pri Bogu.

nizozemska

Nova hčerka božja: V družini g. Harryja Schiffera in ge. Marte, roj. Handler, se je bratcema Danijelu in Ralfu pridružila sestra, ki je ob krstnem kamnu dobila ime Mirjam.

K družinski sreči iskreno čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova pri vzgoji.

Naši rajni: V Eygelshovnu je Gospod življenja poklical k sebi blago mater go. Marijo Konte, roj. Škufca, ki je dočakala 68 let. Rajna ga. Marija se zadnja leta zaradi bolezni ni mogla udeleževati življenja naše skupnosti. Prejšnja leta pa smo jo redno videli pri vseh naših slovesnostih. Bila je zavedna slovenska in krščanska mati in je tako tudi vzgajala svoje otroke. Ohranimo jo v hvaležnem spominu, družini pa izrekamo krščansko sožalje.

švedska

Švedska je dobila še enega slovenskega duhovnika, g. Staneta Cikaneka. Pri slovenski maši v Halmstadu in Helsingborgu se je že predstavil drugo nedeljo v septembru — 9. septembra. Po petnajstih letih dela v misijonih v Afriki in v Južni Ameriki prihaja med svoje rojake, izseljenke in zdomce na Švedskem. Dragi gospod Stane, važen si sveta in tujine, zato upamo,

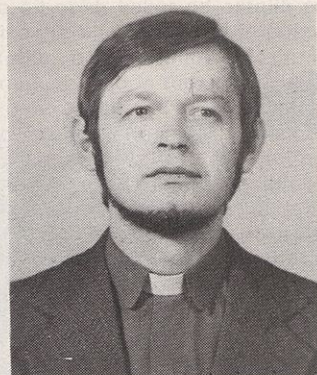
da te bo že to, da si zopet med rojaki, navdalo z občutkom, da si se vrnil domov med svoje. Bog ti daj zdravja in blagoslova v tvojem pastoralnem delu tukaj na Severu. Naslednje nedelje se bomo še v drugih župnijah srečali s teboj, zato bomo veseli, če nam v Naši luči kaj več poveš o sebi, o svojih izkušnjah in o svojih načrtih.

Göteborg, 10. 9. 1984

Predragi slovenski rojaki na Švedskem — dragi bralci Naše luči!

Kot slovenski misijonski duhovnik, ki prihajam med vas iz Brazila, bi se vam najprej rad predstavil.

Rojen sem bil 6. maja 1943 v Novem mestu, doma pa sem iz Dol. Straže v župniji Prečna pri Novem mestu. Gimnazijo z maturo sem končal prav tako v Novem mestu. Po vpisu na pravno fakulteto v Ljubljani sem leta 1962 predsedal na ljubljansko teološko fakulteto. Bogoslovni študij mi je prekinila 18-mesečna vojaška služba v Vinkovcih na Hrvaškem, tako sem šesti letnik bogoslovja z diplomom teološke fakultete končal leta 1969. Leto poprej, 1968, sem bil posvečen v duhovnika in daroval novo mašo v farni cerkvi v Prečni. Po enem letu pastoralne priprave, kot kaplan v Selcah nad Škofjo Loko in obenem šestoletnik bogoslovja, sem takoj po diplomi, avgusta 1969, odšel v Francijo in od tam po nekajmesečni pripravi v misijone na otok Madagaskar v Afriki. Tam sem deloval do izteka svoje pogodbe za 5 let. V Evropo sem se vrnil predvsem zaradi

G. Stanislav Cikanek

oslabelega zdravja konec leta 1974. V Angliji sem se nato skoraj dve leti ob študiju misiologije pripravil na novo službeno mesto v Brazilu, kjer sem deloval 8 let. V škofiji Braganca Paulista 6 let kot župnik (pá-roco) na veliki brazilski župniji s približno 20 tisoč katoličani, sam — brez drugega duhovnega pomočnika. Dve leti pa sem deloval v nadškofiji Sao Paulo. In to v presledkih: malo več kot eno leto ob svojem prihodu in nazadnje 9 mesecev pred odhodom v Evropo. To je moj kratek curriculum vitae.

Pretekli četrtek, 6. septembra, pa sem prvič stopil na tla te lepe švedske dežele. Gospod Jože Drolc, vaš dušni pastir iz Göteborga, ki je gotovo največ odgovoren za mojo vrnitev v Evropo in predvsem za moj prihod na Švedsko, me sedaj že ves čas pospešeno uvaja v te, za mene zares nove pastoralne razme-

Poslovitev iz župnije v Brazilu. Župljani — ožaloščeni — želijo g. Stanetu blagoslovljeno delo med rojaki.

re med vami — slovenskimi izseljenci in zdomci na Švedskem.

Gotovo vas bo zanimalo, zakaj sem se pravzaprav odločil za Švedsko. Prvič zato, ker je moja pogodba v Brazilu potekala in sem se tako rekoč „dal na razpolago“ ljubljanski nadškofiji, h kateri cerkvenopravno še vedno pripadam, saj sem bil v Brazil poslan kot misijonar „fidei donum“ za omejeno časovno dobo, prav tako kot pred leti na Madagaskar. Drugič pa zato, ker sem bil lani po sedmih letih prvič na obisku v Evropi in so me moji kolegi-duhovniki v dušnem pastirstvu med izseljenci (zlasti g. Branko Rozman in g. Stanko Gajšek ter drugi) nagovarjali, naj bi se jim pridružil v delu za slovenske izseljence in zdomce v Evropi. Prosil sem jih za enoletni premislek. Med tem časom pa mi je tudi g. škof Stanko Lenič, narodni direktor za pastoralno skrb med izseljenci, pisal in me povabil za delo na Švedskem, da bi se tako pridružil g. Jožetu Drolcu, ki že sedem let obdeluje to skandinavsko celino, ki je menda včasih bolj ledina. In še tretji vzrok za mojo odločitev je pa dopisovanje z g. Jožetom Drolcem, ko me je naravnost navduševal za Švedsko in za vas Slovence, ki tukaj živite, saj vas ne more prehaliti. Sedaj sem tukaj z njim že nekaj dni in kar sem dosej videl, lahko rečem, da je vse res.

Slovinci iz Švice na grobu sv. Leopolda Mandiča v Padovi.

Stockholmski škof Hubertus Brandenburg želi, da se čimprej naučim švedščine, da bom lahko delal tudi za vse katoličane tega jezikovnega območja — po možnosti še za Portugalce, dokler nimajo svojega katoliškega duhovnika (v Brazilu sem namreč uporabljal le portugalski jezik). Vendar bo moja prva in najvažnejša dolžnost pastoralno delo med vami, dragi rojaki na Švedskem. Zavedam se, kako je vsak začetek težak, zato se vam priporočam v molitve. Prosim gospoda Jezusa, našega velikega duhovnika, in Marijo, Jezusovo in našo nebeško Mater, za potrebne milosti. Že takoj na začetku za uspešno učenje novega jezika in takoj nato za duhovno plodno pastoralno delo. To pa razumem v smislu evangelizacije predvsem med svojimi rojaki, ki je v ohranjanju, buditvi in poživljanju verske zavesti med njimi in obenem v zalivanju korenin naše narodne in kulturne pripadnosti. To mi naj dobri Bog podeli po priprošnji deviške Matere Marije, Pomočnice Slovencev, in po vaših priprošnjah, katerim se prav tako zatekam, ko prosim za vaše molitve. Pa ne samo zase, prosim tudi za mojega dobrega in požrtvovalnega tovariša in sošolca, g. Jožeta Drolca. Želiva, da bi vam najino delo bilo v pomoč pri širjenju božjega kraljestva med nami vsemi ter pri utrjevanju in graditvi Kristusove Cerkve v tej lepi skandinavski deželi Švedski.

V Kristusu vas vse lepo pozdravlja
vaš Stane Cikanek.

Švica

BINKOŠTNO ROMANJE V MARIASTEIN

Romarski kraj *Mariastein* leži blizu francoske meje kakih 20 km jugozahodno od Basla. Leta 1434 se prvič omenja Marijina kapela v „kamnu“ („im Stein“), v kateri je (do leta 1823) bila Marijina podoba (kip) v skalni vdolbini. Od tod ime *Mariastein*. Kasneje zgrajena cerkev pripada redovnikom benediktincem, ki so se iz bližnjega Beinwila tja preselili leta 1648.

K tej Marijini cerkvi smo se podali na romanje na binkoštni ponedeljek, 11. junija. Tam smo v zgoraj omenjeni podzemni votlinski kapeli z dvema Marijinima oltarjema ob 10. uri imeli mašo, med katero nas je že sama notranjščina kapele nekam posebno privabljala k zbranosti. Dodatna posebnost je bila v tem, da je bogoslužno slavlje bilo povezano z voščili p. Fidelisu, ki je dan prej dopolnil 70 let življenja.

„... Iz srca vam zato čestitamo k včerajšnjemu 70. rojstnemu dnevu in se skupaj z vami zahvaljujemo dobremu Bogu za vse dobrine, ki ste jih bili doslej deležni, pa tudi za vse grenke trenutke, ki so se kdaj pa kdaj kot trnje zabadali v vaše življenje, a ga kljub temu po svoje utrjevali...“ je z ženskim glasom krožilo voščilo Züriškega področja po sveti votlini. „... Zlasti za teh 16 let, kolikor ste jih doslej preživeli za nas in med nami, smo še posebej hvaležni Bogu in vam... Ko vam torej izražamo hvaležnost za vso skrb in trud, vam polni veselja in zadovoljstva želimo, da vam dobri nebeški Oče po Marijini priprošnji nakloni še lepo število let čim bolj zdravega, srečnega in blagoslovljenega življenja, za vse do zdaj opravljeno delo pa naj vam bogato povrne...“

„Temu lepemu voščilu naj se pridruži še voščilo Solothurnškega področja...“ se je zatem razširil moški glas po bogoslužnem prostoru. „... Koliko je bilo treba poti, iskanja in povpraševanja, da ste naši

naša stanovanja, kraje in cerkve za slovensko mašo...! In vse to je bilo narejeno samo za nas in v naše dobro... Zato smo še toliko bolj veseli in Bogu hvaležni, da svojo 70-letnico življenja obhajate prav med nami... Za vaš življenjski jubilej vam torej iskreno čestitamo in obenem želimo božje podpore in blagoslova. S svoje strani pa bomo po Mariji pošiljali svoje molitve k Bogu za še dolgo vaše dobro počutje med nami. Bog vas živi!"

Zaradi čimbolj vnetega češčenja Marije in prisrčnega voščila p. Fidelisu je sodelovanje pri maši, zlasti molitev in petje, imelo in razodevalo posebno ubranost, navdušenost in čar, tako da so nas ob koncu maše domačini z nekim zadovoljstvom spraševali, od kod in kdo smo.

Prijetno slavnostno ozračje se je potem nadaljevalo na popoldanskem pikniku na jasi v bližnjem gozdičku.

ROMALI SMO V PADOVO

Že kar v navado počasi prehaja, da smo v dnevih od Vnebohoda do naslednje nedelje kje na romanju. Ker je p. Leopold Mandić bil lani oktobra razglašen za svetnika, smo letos poromali na njegov grob v *Padovo*.

Z avtobusom smo se odpeljali na Vnebohod, 31. maja, zjutraj ob 7. uri iz Züricha proti Milanu. Po kosilu med potjo smo si ob prihodu v Milano ogledali zlasti stolnico. Čas med nadaljnjim potovanjem do Padove smo uporabili za molitev in petje, pogovor in smeh. V Padovi smo najprej šli v kapelo kapucinskega samostana, kjer je grob sv. p. Leopolda, in tam imeli mašo in sklep šmarnične pobožnosti. V hotelu Al Cason smo nato večerjali in prenočili.

Naslednji dan smo — po zajtrku v hotelu — zopet imeli mašo v Leopoldovi kapeli. Dopolodne smo si ogledali nekatere znamenite padovske cerkve, popoldne pa obiskali Benetke in se zvečer vrnili nazaj v Padovo.

Ko smo se zjutraj prebudili, je bil pred nami že tretji romarski dan, sobota, 2. junija. Še enkrat nam je

bila dana možnost imeti mašo v kapeli Leopoldovega groba. V tem prostoru je sodelovanje pri maši res lahko še posebno globoko in pristno, molitve še posebno zbrana in zaupna, petje še posebno ubrano in polno. Marsikdo je pozneje pripovedoval, kako ga je navdajal občutek nečesa skrivnostnega svetega.

Po zajtrku smo se odpravili čez Dolomite, kjer smo med razmeroma počasno vožnjo (klancev in ovinkov namreč ni manjkalo) lahko občudovali božjo naravo in sadove človeškega dela. Prenočili smo v Bolzanu (Boznu), kjer smo v nedeljo zju-

slovinci ob meji

KOROŠKA

Letošnjega skavtskega taborjenja pri Globasnici se je udeležilo čez 400 tabornikov. Obhajali so tam srebrni jubilej skavske organizacije na Koroškem, ki jo je ustanovil salezijanski duhovnik Janez Rovani. — Okrog 7000 ljudi se je udeležilo romanja treh škofij, ki je bilo letos pri Gospe Sveti. S škofom Kapellarijem so somaševali videmski nadškof in ljubljanski nadškof z obema pomožnima škofoma. Maša je bila v treh jeziki. Gotovo pa je bilo največ vernikov slovenskega jezika. — Bivši profesor verouka v Ljubljani in po vojni na begunski slovenski gimnaziji v Spittalu, g. Alojzij Luskar, je obhajal zlato mašo. Jubilar je zadnjih 30 let preživel na Kamnu v Podjuni. — S preselitvijo slovenskih dijakov iz Marijanišča v novi Modestov dom, ki ga je zgradila celovška Mohorjeva družba, sta odšla dva stara vzgojitelja: g. Štefan Žerdin, ki je bil 7 let predstojnik v Marijanišču in g. Franc Vidic, ki je 11 let opravljal službo prefekta v zavodu ter skrbel za nedeljsko slovensko mašo v Spittalu ob Dravi. — 65 otrok Marijinega vrta iz Št. Jakoba v Rožu je letovalo na otoku Cresu. Letovanje je vodila sr. Antonija, za duhovno

traj imeli mašo v kapucinski cerkvi. Po običajnem okrepčilu nas je pot spet vodila čez visoke prelaze in nam sproti odkrivala bajnost gorskih višav.

Sicer že malo utrujeni, a zato toliko bolj veseli in zadovoljni, smo se proti večeru vrnili v Zürich, kjer smo se poslovlili in odšli na svoje domove. Bili smo seveda tudi kar se da najbolj hvaležni drug drugemu za prijetno in vedro razpoloženje, šoferju za lepo in srečno vožnjo, organizatorjem za romarsko skrb, vse skupaj pa se je ob misli na sv. p. Leopolda zlivalo v en sam „Hvala dobremu Bogu za vse!“

vodstvo je skrbel župnik g. Karicelj. — Na tekmovalstvu na Dunaju za avstrijsko državno prvenstvo je zmagala v teku na 1500 in 3000 metrov Ani Müller-Klemenjak iz Podgorij v Rožu. — Koroški Heimatdienst je organiziral podpisno akcijo za referendum o ločeni šoli za nemško in slovensko govoreče Korošce. Zato, da se referendum izpelje, je glasovalo 8,9% volivnih upravičencev ali 34.000 podpisnikov.

GORIŠKA

V nedeljo, 22. julija, je v farni cerkvi v Gabrjah ponovil zlato mašo narodni delegat izseljenskih duhovnikov v Argentini, msgr. Anton Orehar. — V župniji Landar in sicer v cerkvi sv. Duha na Varhu je obhajal zlato mašo zaslužni duhovnik iz slovenske Benečije Mario Laurencig. — Sv. Višarje so bile letos bolj zapuščene. Žičnica še ni končana, tudi prenovitvena dela v cerkvi niso dovršena. — V avgustu je bilo srečanje zamejskih in izseljenskih duhovnikov v domu duhovnih vaj v Trzizmu (Tricesimo). Udeležilo se ga je okrog 6 duhovnikov. Obiskal jih je tudi videmski nadškof Battisti.

TRŽAŠKA

V Marijinem svetišču na Vejni so praznovali praznik evropskih zavetnikov sv. bratov Cirila in Metoda. Predvsem so prosili za duhovniške poklice, ki jih med Slovenci na Tržaškem tako manjka. — Število učencev na slovenskih šolah na Tržaškem pada. Lani jih je bilo še 1178, letos pa 91 manj.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA

Adelajdski misijonal p. Janez Tretnjak OFM je po 5 letih šel na dopust v Slovenijo. Na njegovo mesto je prišel za čas odsotnosti p. Bernard Goličnik iz Melbournea. Urednik mesečnika Misli, p. Bazilij Valentin, je tako spet sam v svojem misijonu. — Na prvo nedeljo v septembru so v Kewu (Melbourne) slavili dan očetov. Otroci Slomškove šole in Glasniki so pripravili zunanjo proslavo. — Za bodoči dom počitka v Kewu sta dve Avstralki darovali svoje imetje. Ena hiša je bila že prodana in je prišlo v sklad s prodajo 176.000 dolarjev. Druga hiša bo v kratkem na dražbi prodana. Izklicna cena je 65.000 dolarjev. Tako se Dom počitka vedno bolj bliža uresničitvi. — V juliju so vzdali v cerkvi Vseh svetnikov v Wollongongu spominsko ploščo, ki naj spominja, da je to četrta slovenska cerkev v Avstraliji. Slovesnosti so se udeležili tudi rojaki iz Sydneya. Članice društva sv. Ane iz Sydneya so se zavezale, da bodo darovale 1000 opek za razširitev društvenih prostorov in tako nagradile prizadevnost wollongongskih Slovencev. Eno leto je minilo, odkar so jo Slovenci prevzeli in jo tudi lepo obnovili. — V Merrylandsu je bilo v juliju srečanje ljubiteljev slovenskega jezika. Cilj srečanja je bil vzpodbuditi ljudi, da bodo spoštovali, ljubili in ohranjali materinščino. — V Los Angelesu je dobil zlato medaljo na olimpijskih igrah David Lukin, ki izhaja iz dalmatinske družine. Zlato medaljo je dobil z dvigom 240 kg uteži. Davidove medalje se vesele tudi Slovenci iz Port Lincoln, saj so z njim prijatelji, in njegov birmanski boter je Slovenec Branko Franco. — Na tekmovanju športnih veterancev za Avstralijo in Oceanijo je v Camberri zasedel prvo mesto v metu kopja Slovenec Franci Rajk in postavil z 62,5 m nov avstralski rekord. — Ob proščanju melbournške Misije, ki je na Ciril-Metodovo nedeljo, so darovali ro-

jaki za potrebe Misije okrog 3000 dolarjev.

ARGENTINA

V San Justu so imeli koncert. Pel je Slovenski komorni zbor pod vodstvom ge. Anke Savelli-Gaserjeve. Dvorana je bila popolnoma zasedena. — Društvo Slovenec v Mendoza je imelo 35. občni zbor. Društvo ima 116 članov, svoj lastni dom, ki ga sedaj prenavljajo. — V Slovenskem domu v San Martinu so priredili že 15. Mladinski dan s športnimi igrami in kulturno prireditvijo. — Slomškov dom je priredil športni dan za mladenke in mladce iz področja velikega Buenos Airesa. Tekmovali so v nogometu, odbojki, ping-pongu in šahu. Pet pokalov so dobili mladi iz San Justa, pokal v šahu pa mladci iz Hladnikovega doma v Slovenski vasi. — V 87. letu starosti je umrla v Buenos Airesu ga. Marija Markež, žena nekdanjega jeseniškega župana. Po rodu je bila iz jeseniške delavske družine Rekar. — Patagonsko mesto Bariloche prireja vsako leto pozimi prireditev narodnostnih skupnosti. Tudi letos so se Slovenci iz Bariloč, ki jih je podprla sanhuška folklorna skupina, odlično izkazali. Slovenska skupina sooblikuje tako zimskošportno kakor kulturno življenje tega patagonskega mesta.

ZDA

V Chicagu je umrl v 97. letu starosti g. Stanko Mašič, nekdanji sodnik Upravnega sodišča v Celju. Dolga leta je bil prej uradnik v notranjem ministristvu v Beogradu. Nemci so ga leta 1941 pregnali. Pot ga je vodila skozi Ljubljano v taborišče Spittal in nato v Chicago, kjer se je v prostem času posvečal kulturnemu delu med Slovenci. — Pri sv. Cirilu v New Yorku so maja imeli 120. prosvetno uro in jo združili z materinskim dnevom. Prvi del proslave so izvedli domači, drugi del pa gostje iz Kanade pod vodstvom g. Vilka Čekute. Kanadski gostje so njujorške poslušavce navdušili. — V katedrali sv. Patrika v New Yorku so 11. maja sprejeli nadškofa O'Connorja. Pet naših mladih se je sprejema udeležilo v narodnih nošah in nadškof jih je takoj povabil k oltarju, kjer so ostali do konca sporeda. — Slovenci iz Milwau-

keeja so v svojem letoviškem parku pripravili piknik, ki je zelo dobro uspel. — Koprski škof dr. Jenko je v spremstvu glavnega urednika Družine dr. Draga Klemenčiča obiskal tudi Cleveland. 29. julija je imel mašo pri sv. Vidu, 5. avgusta pa na slovenski pristavi. — V Pensilvaniji je umrl univ. prof. dr. Viktor Antolin. Pokojni Viktor se je rodil v Odrancih leta 1922. Študiral je v Ljubljani, Rimu in Madridu. Tam se je poročil s hčerko pisatelja Velikonja, Ivanko, s katero sta imela 13 otrok. Izselil se je najprej v Kanado, od tam pa v ZDA v Emmitsburg, kjer je poučeval 12 let. Pokopal ga je prijatelj iz mladostnih let, p. Robert Mazovec OFM. — Na Orlovem vrhu na slovenski clevelandski pristavi so 17. junija imeli spominsko proslavo za padlimi krščanskimi borci za svobodo med revolucijo v Sloveniji. Škofijski kancler g. Franc Kosem je blagoslovil nov križ, postavljen njim v spomin. — V 90. letu starosti je umrl izseljenski duhovnik g. msgr. Albin Gnidovec iz Ajdovca na Dolenjskem. Leta 1925 je prišel na župnijo sv. Lovrenca v Clevelandu, odkoder je šel leta 1931 na farno sv. Cirila in Metoda v Rock Springs v Wyomingu. — Poleti je umrl upokojeni škof in opat opatije sv. Križa v Canon City (Colorado) p. Bonaventura (Lof-festival z mnogimi kulturnimi nastopi. Od blizu in daleč so prišli rojaki na to renc) Bandi. Rojen je bil leta 1914 v Brooklynu (NY). Starši so se preselili v Cleveland. Leta 1936 je vstopil k benediktincem v Colorado, kjer je pozneje postal opat.

KANADA

V župniji Marije Pomagaj v Torontu je bilo letos 7 prvoobhajancev, v župniji Marije Brezmadežne pa 39. — Župnija Marije Brezmadežne je v maju obiskal zagrebški nadškof, kardinal dr. Kuharič. — Zakrament sv. birme je škof Ambrožič podelil 27 mladim v župniji Marije Pomagaj. — Clevelandski belokranjski klub je priredil potovanje po Kanadi. Posebnost obiska je v tem, da so se udeležili slovenske maše pri sv. Vladimirju v Montrealu. Naj bodo vzgled tudi drugim skupinam, ki se „klatijo“ po svetu. — Ko so winipeški Slovenci obhajali materinski dan, jih je presenetil z obiskom winipeški nad-

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG: „SLOVENCİ SMO BILI VEDNO MAJHNI“

V Sloveniji vlada brezvoljnost. Jugoslovanska gospodarska kriza težko zadeva tudi Slovenijo: republiške rezerve so na tem, da usahnejo. Mnogo ljudi, ne nazadnje upokojenec, ki so še pred nekaj leti verjeli, da so gmotno zagotovljeni in da živijo v napol srednjeevropskih razmerah, doživljajo sedaj trpko pomanjkanje.

Glavne številke so že leta dolgo približno enake: v Sloveniji živi 8 % jugoslovanskega prebivalstva, ki pa ustvarja 16 % jugoslovanske družbene proizvodnje in pošilja 25 % jugoslovanskega izvoza v države z močnim denarjem. Trgovski in storitveni obračun Slovenije je aktiven. Ogromni napor za izvoz, ki ga Slovenija jemlje za vso Jugoslavijo nase, uresničuje s proizvodnimi stroji, ki so do 60 % odpisani in bi morali biti nujno obnovljeni. Ta obnova je pa težko možna, ker mora Slovenija velik del svojih deviz odvajati ne nazadnje za odplačevanje dolgov, ki so jih naredile druge jugoslovanske republike, pa tudi osrednje ustanove, pogosto komaj odgovorno. 20 % jugoslovanskega izvoza gre trenutno le za obresti dolgov na Zahodu.

škof. Obiska so se zelo razveselili. — 240 faranov župnije Lurške Matere božje iz Winnipegja se je udeležilo romanja k Mariji v Cooks Creeku. — Društvo Triglav v Londonu (Ontario) je v juniju praznovalo srebrni jubilej dela. Društvo ima okrog 100 članov in lastno letovišče, ki meri 20 hektarjev. — Slovensko šolo pri Mariji Pomagaj je obiskovalo 52 otrok. 21 otrok je šolo končalo z odličnim uspehom. — Šolo pri Brezmadežni je pa obiskovalo 180 otrok. — Že petindvajsetič so priredili v Kanadi Slovenski dan. Vršil se je na slovenskem letovišču pri Boltonu 29. julija. Dan je zelo lepo uspel. — Hamiltonski Slovenci so priredili tridnevni prireditvev. Mašo 1. julija je imel možni clevelandski škof Edvard Pevce.

Posledice za Slovenijo so tako kratko kot dolgoročno uničujoče. Pomenijo počasen sestop Slovenije iz civilizacije in drsenje iz Evrope, ki se ji je, kot se je zdelo v 60. letih, spet počasi približevala. Življenjska raven v Jugoslaviji in s tem tudi v Sloveniji se je v preteklih treh letih znižala za okrog 30 %, medtem ko se je v sosednjih državah dvignila.

V Sloveniji je čutiti nazadovanje na vseh koncih in krajih: tja ni mogoče več priti kolikor toliko udobno ne z letalom ne z vlakom, pač pa le še z zasebnim avtom. Prometnih zvez je manj. Proizvode podjetij kot *Gorenje*, primerne po svoji odpornosti tudi za domačo rabo, je komaj moč dobiti; ker morajo vsi v izvoz. Ponudba po ljubljanskih izložbah je padla na vzhodno skromnost, razen morda pri tekstilu. Pri gradnjah in splošno pri urejanju javnega življenja je še opaziti tisti svobodnejši slog, ki loči Jugoslavijo od sosednjih držav „socialističnega tabora“. A ta postaja vse bolj procelje, medtem ko vsebina izpuhteva.

V pogovorih s Slovenci, „uradnih“ in neuradnih, je opaziti malo odločnosti, da bi vzeli stvari sami bolj v roke. Skoraj se dozdeva, da je štiridesetletna komunistična oblast skotila tudi v Sloveniji mišljenje, da naj bi prepuščali premišljevanje drugim in da pomeni Jugoslavija slovensko usodo, ki je ni mogoče spremeniti.

V drugem delu pogovora ima tujec, ki se pogovarja s Slovenci, pogosto vtis, da pridejo na dan čustva zagrenjenosti zaradi obupa. To čustvo se zdi upravičeno, kajti sedanje vodenje gospodarstva iz beograjskega središča zbuja le malo nad. „Očitno nimamo nobenega sklopa orodij, s katerim bi zajezili inflacijo,“ prizna odkrito neki gospodarstvenik.

V glavah mnogih Slovencev se rojeva skrito vprašanje, ali se ne bi

sami boljše upravljali. Milica prizna, da pogosto najdeva letake, ki zahtevajo to, in da so te akcije samodejne, neorganizirane. A večina Slovencev je mnenja, da bi bil njihov narod takšni nalogi komaj dorastel. „V vsej svoji zgodovini smo bili vedno majhni,“ nam nekdo toži.

Nihče, ne na Vzhodu ne na Zahodu, si ne želi, da bi Jugoslavija razpadla. A človek se sprašuje, ali morajo danes Slovenci res vedno glavno takoj skloniti, če v beograjskih krogih napadejo njihov „obrambni nacionalizem“, in ali morajo slovenski delegati v beograjskem parlamentu res vedno ob dveh zjutraj popustiti, kadar naj bi bila v gospodarskih in denarnih vprašanih spet enkrat poiskana rešitev, ki je za Slovence neugodna. Slovenija, ima človek vtis, se še ni naučila svoje koristi v zvezni državi res braniti in obenem na pravi način iskati svojih rešitev, kjer je to možno.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 24. jul. 84/10.

na kateri slovenski tečaj v tujini?

Pri priznavanju posameznih razredov tujih osnovnih šol in pri nostrifikaciji (= priznanju veljavnosti) spričeval o končani osnovni šoli se upošteva (doma) predvsem, koliko in katere razrede je učenec uspešno končal v tujini. Obiskovanje dopolnilnega pouka slovenskega jezika v tujini ni pogoj za nostrifikacijo spričevala tuje osnovne šole.

NAŠ DELAVEC, Ljubljana, jul./avg. 80/10.

Obiskovanje slovenskih tečajev v tujini, ki jih organizira jugoslovanska oblast, torej ni pogoj za nadaljevanje otrokovega šolanja doma. V primeru, da je v nekem kraju v zdomstvu več tečajev (tisti, ki ga pripravlja Cerkev, in tisti, ki ga pripravlja oblast), se bodo morali starši pač odločiti za tistega, ki otroku več nudi. Pri tem ne gre spregledati dejstva, da dajejo tečaji otrokom tudi življenjsko usmeritev, tako ali tako.

še prvo, pa drugo, pa tretje!

ODNOS CERKVE DO DRUŽBENIH UREDITEV

Ker se Cerkev noče povezovati z vodilno skupino, jo nekateri dolžijo političnega nasprotovanja in jo kar preprosto uvrščajo med sovražnike naše ureditve. Vendar je to zmotno in krivično. Cerkev ni zadržana do ene ureditve zaradi spogledovanja s kakšno drugo politiko, ampak zato, ker mora biti zadržana do vsake politike. Če pa radi poročamo, kako Cerkev kritizira neurejene razmere kje drugje na svetu, se ne bi smeli čuditi ali pritoževati, če stori kdaj kaj podobnega tudi pri nas.

V svetu vedno bolj brezobzirnih in nasilnih političnih ter gospodarskih imperijev, ki hočejo spraviti vse pod svojo nadvlado, je toliko bolj pomembno, da ostanejo krščanske Cerkve od njih čimbolj neodvisne. Tudi če jim to vedno ne uspe, je nujno potrebno. In medtem ko mnogi usmerjajo človeško pozornost samo k tostranski blaginji ter zožujejo človekov smisel in njegove razsežnosti na gmotno blaginjo in družbeno-politično uveljavitev, je še toliko bolj nujno, da Cerkev odločno vztraja pri svojem nenadomestljivem verskem in moralnem sporočilu: „Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, sebe pa zavrže ali pogubi“ (Lk 9, 25).

DRUŽINA, Ljubljana, 17. jun. 84/6

VERSEK ODDAJE NUDIJO SLOVENCEM TUJCI

Na binško nedeljo je imel slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar v redni slovenski oddaji ob 10. uri dopoldne na radiu Deutsche Welle (Nemški val) nagovor za binško praznik, v popoldanski oddaji ob 16.30 pa mariborski škof dr. Franc Kramberger.

Nagovori so verske narave in namenjeni vsem Slovincem v domovini in po svetu. Zato se mi ne zdi prav, da na te oddaje ne opozorite v Družini

vsaj teden dni pred prazniki, ker so ti nagovori za največje cerkvene praznike v letu poleg vatikanskih oddaj, žal, edine slovenske oddaje na radiu. Če so vsaj tujci tako prijazni, da jih omogočajo, bi morali to pri nas bolj ceniti.

Č., Lj.

DRUŽINA, Ljubljana, 24. jun. 84/14

TRENJA V KPJ

Beograjsko državno odvetništvo je zaplenilo neki partijski dokument iz Hrvaške. Gre za spomenico „Centra za informiranje in propagando“ hrvaškega centralnega komiteja ZK, v kateri so zbrane dozdevno državi sovražne dejavnosti in izjave razumnikov. Od okrog 180 navedenih primerov jih je dobrih 150 iz Srbije in njenega glavnega mesta Beograda. Beograjska milica je baje to zaplenbo opravičila, češ da dokument vsebuje „nepravilne podatke“ in da bi utegnili občane vznemiriti. Srbski razumniki so dokument razmnožili in ga dali v prodajo.

Ideološka komisija hrvaškega CK pod vodstvom Šušarja, a po vsej verjetnosti naščuvana od Vrhovca, je razumnike divje napadla, posebno v Srbiji. Šušar načrtuje zdaj drugi takh zmenek proti katoliški Cerkvi.

Skupaj z bosanskim partijskim vodstvom je baje pritisnilo na srbsko partijo tudi hrvaško vodstvo, da naj naredi dozdevno presvobodnemu ozračju konec. Zdi se, da je bila sad tega tudi tista policijska akcija proti srbskim razumnikom (20. aprila), za katero pritožijo odgovornost tedanjemu notranjemu ministru Dolancu.

Beograjska milica je takrat svojevoljno prišla štiri razumnike, ki so se udeležili „zasebnega razpravljalskega shoda“ z režimskim kritikom Djilasom; sedaj so prišli še petega. Eden od njih je naredil samomor v skrivnostnih okoliščinah.

Ti dogodki zapletajo režim v spor z razumniki. Zdi se, da se pri srbskem vodstvu širi neugodje in nasprotovanje proti tej policijski akciji. Srbski CK je nezadovoljstvo nad ravnanjem milice javno izrazil. Srbski ideološki funkcionarji so označili dokument iz Hrvaške posmehljivo „bratovska pomoč“ in govorijo o stalinizmu. Celó osrednjemu

glasilu KPJ KOMUNIST se je zdelo potrebno posvariti pred „pretiravanji“.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 1. jul. 84/5.

ŠKOF ROŽMAN BURI PARTIZANSKE DUHOVE

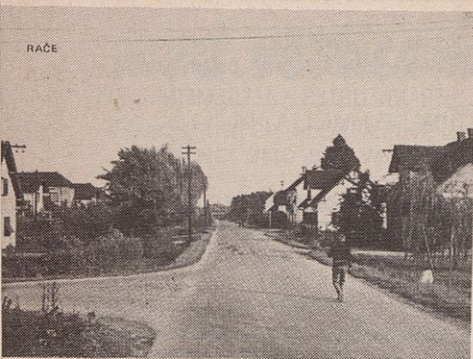
Intervju z dr. Koncilijo o škofu Rožmanu (v NOVI REVIJI) je sprožil val polemik, ki so se sprevrgle v obtožbe in protibtožbe, pri katerih pa očitvidno ne gre toliko za „rehabilitacijo“ (= povrnitev časti) škofa Rožmana, kot za medsebojno obračunavanje in skrit napad na sedanjega slovenskega ministra za kulturo Matjaža Kmecla in na samo NOVO REVIJO.

Kakih dobrih pet mescev po objavi tega razgovora z dr. Koncilijo sta namreč dva profesorja ljubljanske univerze, Andrej Kirn in Leo Šešerko, — Taras Kermauner ju imenuje nestrpnosti in „vohljača“ — naslovila na ministra Kmecla vprašanje, kako lahko NOVO REVIJO uskladi s svojim partijskim prepričanjem. Šlo je torej za neke vrste denunciacijo, ki naj bi partijski vrh opozorila, da s Kmeclovo ideološko premočrtnostjo ni vse v redu.

Zadeva s škofom Rožmanom jima je prišla zelo prav, da sta po svojih nasprotnikih (ali tekmečih) udarila tako, da sta jih obtožila, da hočejo rehabilitirati škofa Rožmana, čeprav je iz razgovora z dr. Koncilijo razvidno, da je šlo le za zahtevo naj-se polpretekla zgodovina piše objektivno (= nepristransko).

Obema dogmatičnima (= nepopustljivima) komunistoma pa dr. Kermauner ni ostal dolžan odgovora. V LJUBLJANSKEM DNEVNIKU jima je krepko odgovoril in ju opozoril, da ni ostvarljiva njuna želja po restavraciji stalinizma.

V DELU jima je odgovoril tudi prof. Kmecl, Peter Vodopivec pa pravi (DELO, 28. jun. 1984): „Za zgodovinski spomin ni pomembno le, kako so ljudje nekdaj ravnali, temveč tudi, kakaj so ravnali tako, kot so... Nekatere raziskave so že opravljene in zasnovane, in so raziskovalni načrti, v prvi vrsti z željo po ugotovitvi dejanskih razmer in dejanskega stanja. Kirnova in Šešerko-

ve opombe pa dajo slutiti, da ta pot ne bo povsem enostavna."

KATOLIŠKI GLAS, Gorica-Trst, 5. jul. 84/2.

SPORNA STALIŠČA V VERSKEM TEDNIKU

Tov. Primož Hainz je s svojim zapisom Sporna stališča v verskem tedniku (DELO, 30. jun.) polemiziral z nekaterimi članki, ki sem jih objavil v tedniku DRUŽINA.

... ne mislim z njim razpravljati po njegovo, ne morem seči po enakovrednem, njegovem „orožju“. Ne morem namreč uporabljati njegovih metod: izkrivljanja sogovornikovih trditev in zastraševanja z deliktom „nasprotovanja družbeni ureditvi“ in „politične opozicije“. Kdor je namreč kdaj kaj listal po kazenskem zakoniku, ve, s čim grozi tisti, ki začne vihteti obtožbo

nedovoljene politike in protidržavnega delovanja. Se pravi, da gre za poskus ustrahovanja.

Hainzov namen je jasen. Članke v DRUŽINI je bilo treba razvrednotiti in zavriniti. Zato jih je bilo treba razglasiti za politiziranje, pustiti v nemar vse, kar bi lahko obtožnico olajšalo, prave poudarke teh člankov pa popačiti oziroma docela zakriti.

Kdor hoče sporazumevanje, mora hoteti pravično in logično razpravo. Ali logika ali nasilje. Tretjega ni. In nasilje niso samo pesti in okovi, nasilje so tudi neutemeljene moralne obsodbe.

Anton Stres
DELO, Ljubljana, 7. jul. 84/14.

BOG VSE VIDI, BOG VSE VE, GREH SE DELATI NE SME

Ko sem zadnje čase prebiral nekatere zapise v nekaterih naših časopisih, sem se do kraja znašel v mučni zadregi, ki se je začela mogoče že takrat, ko mi je postalo prvič nerodno zaradi vernosti...

Seveda, kriv sem, saj sem prišel navzkriž z ustavo. Tisto zavzemanje za nekakšen sovpliv vernikov na oddaje z versko tematiko na RTV, tisto res ni bil način. Večkrat, kot se pove v mlinu, mi je bilo povedano, da gre za protiuustavnost. Glas mi našteva še marsikaj (med drugim bi rad zlorabil vero še pri osmrtnicah)... V meni se vse bolj oglašča manjvrednostni obču-

tek: „Kaj nisi tudi ti eden izmed njih?“ Joj, nisem. Ne poznam Koncilije, ne Krašovca, ne Puca. Njihovih gotovo spornih izjav ne poznam. Tisto s Kocbekom je bila popolna pomota.

Sem s svojim početjem res in čisto zares jaz kot jaz? Me ne izkorišča kdo (na primer Cerkev) za slepo orodje? Nisem mogoče verski fanatik? Me niso videli na neki božji poti? ... Z menoj mora biti nekaj grozno narobe. Iztirilo me je. In tako iztirjenega me nese še na novo mašo, ki jo bo pel v našem kraju mladenič slovenskega rodu iz Argentine.

Pa se ne bojiš? Bojim se strahu. Četudi veš moker, bom šel tja, na novo mašo. Živo bom molil, da se novi duhovnik ne bi ustrašil naše preteklosti in naših bregov, da ga ne bi zmlele etikete. In vsaj en očenaš bom zmogel v namen, da bi nekoč v nekem slovarju ali enciklopediji pod besedo sovražnik (tudi razredni) pisalo v oklepaju zastarelo.

Lojze Peterle
DRUŽINSKA PRILOGA, Ljubljana, jul-avg. 84/112.

VERNI UČITELJI

Če se ozremo na odnos našega šolstva do vernih učiteljev, je najmanj, kar smemo in moramo reči, da so bili verni v tej službi prevečkrat le tolerirani (= samo trpeli so jih), nemalokrat pa celo odkrito nezaželeni. Pogosto so

dragi bravci!

Prejeli smo pismo: „Ko sem bil avgusta v Sloveniji, sta prišla k meni na dom, na pogovor dva udbovca. Spraševala sta me vse mogoče in nemogoče stvari: če hodim k maši, kakšne slovenske liste berem, s kom se družim, če zahajam v klub Triglav, celo to sta me vprašala, če imam dekle. Odgovoril sem jima, da hodim k slovenski maši, da berem Družino, Ognjišče in Našo luč, da se družim s Slovenci, ki prihajajo na slovensko faro, in da v klub Triglav ne hodim, ker si imam pač pravico izbirati prijatelje in znance sam; to, ali imam dekle ali ne, pa da ju nič ne briga.“

Naj Vam odgovorimo: Nihče Vas nima pravice spraševati o stvareh, o katerih sta Vas spraševala uslužbenca notranje uprave. Svetujemo Vam, da drugič sleherno takšno zaslisevanje takoj sporočite domačemu župniku in svojemu škofu. Cerkev se bo potegnila za spoštovanje pravic vsakogar, pa naj jih krši kdor koli. Vsaka krivica mora priti v javnost, samo tako je mogoče storiti kaj proti njej.

Lepo pozdravljamo Vas in vse ostale bravce NAŠE LUČI!

Uredniki

morali svojo osebno vernost prikrivati, hoditi k maši v oddaljene cerkve in podobno.

Seveda je treba tudi tu upoštevati, da na vseh šolah razmere niso enake, saj srečamo učitelje, ki jim nihče ne očita njihove odkrite vernosti, kot tudi neverne učitelje, ki vernosti učencev docela spoštujejo in z njihovimi starši primerno sodelujejo. Zato je toliko bolj nerazumljivo, da še dostikrat naletimo na trditev, da so verni pedagoški delavci v sebi nujno razdvojeni in so zaradi te osebne nedoslednosti manj primerni za uspešno in prepričljivo vzgojno delo. To so neutemeljene krilatice. Njihov namen je, vernim vzeti veselje do pedagoškega poklica.

Verni učitelji bi bili res nedosledni samo, če bi 1. znanost in vera bili nezdržljivi ali če bi 2. naša šola imela za svoje poslanstvo, da širi in uveljavlja ateizem. Toda prvo ne drži, drugo pa naši politiki sami vztrajno zanikujejo.

Če je bila pred kratkim Slovenska akademija znanosti (!) in umetnosti gostiteljica mednarodnega simpozija o znanosti in veri, na katerem je bilo jasno poudarjeno, da si znanost in vera ne nasprotujeta, mora postati še enkrat za vselej jasno, da so domneve o znanosti, ki zavrača vero v Boga, danes popolnoma ovržene.

Verni učitelj bi bil tudi nedosleden, če bi moral poučevati kakšen drug verouk, če bi moral svoje učence vzgajati v kakšni drugi veri ali ateizmu. Zato se je treba bati, da se za krilatice o razdvojenih in nedoslednih vernih učiteljih skriva želja po nekakšnem ateističnem verouku v naših šolah, s čimer pa se ne ujemajo najrazličnejše izjave naših političnih forumov.

Anton Štes

DRUŽINA, Ljubljana, 8. jul. 84/14.

SEZNAM PREPOVEDANIH KNJIG — OŽIVLJEN

Oživil ga je dr. Stipe Šušar 23. maja 1984 na posvetovanju „o idejnem boju na področju kulture in ustvarjalnosti“ v Zagrebu, njegova nova pojavna oblika pa nosi modernističen naslov „O nekaterih idejnih in političnih težnjah v umetniškem ustvarjanju, literarni, gledališki in filmski kritiki ter o javnih nastopih določenega števila kulturnih u-

stvarjavcev, ki vsebujejo politično nesprejemljiva sporočila“.

Za razliko od starega, dobrega indeksa (= cerkvenega seznama prepovedanih knjig), ki je bil oz. moral biti **javno dostopen**; ki je **veljal samo za verujoče**; in ki ga je Vatikan **opustil**; je zagrebški seznam literarnih prekrškov bolj ali manj **tajne** narave; veljati hoče kot **splošna in „praktična“ politična norma**, in je najnovejši oz. izrazito **aktualen** dosežek verske prizadevnosti.

Najbolj je „analitike“ zanimala problematika „leta 1948“ in „Golega otoka“, poleg te pa tako rekoč vsakršne (literarne) refleksije političnih dogodkov (sporov, travm, škandalov . . .) povojne Jugoslavije. Na kup so znesli vse, kar so jugoslovanski (predvsem srbski in slovenski) intelektualci in pisatelji izrekli ali napisali kritičnega . . . o naših političnih obračunih, zmotah, nasilju, krivicah itn.

Če se zanesemo na poročila iz časopisov, so od Slovencev na indeksu: Edvard Kocbek, Vitomil Zupan, Branko Hofman, Ljilje Kovačić, Marjan Rožanc, Niko Grafenauer, Manca Košir, Jože Snoj, Dimitrij Rupel in nemara še kdo; pozitivno pa sta ocenjena npr. Josip Vidmar in Jože Javoršek.

Vse to gradivo ima neki skupni imenovalec: njegova vsebina je po mnenju avtorjev „analize“ protikomunistična, sovražna, lažno-levičarska, nacionalistično-desničarska (pisec teh vrstic je bil deležen kombinacije zadnjih dveh oznak skupaj!), naperjena proti politiki ZK itn., itn.

Eden od udeležencev razprave je reproduciral način razprave: „V političnem vodstvu republike smo govorili, kako naj se vedemo do nekaterih ljudi, koga je treba zavreči, koga sprejeti in komu je treba dati ‚šanso‘ . . .“ Jože Horvat je recimo izjavil: „Vem, da je v Jugoslaviji enopartijski sistem nujnost še za dolgo časa . . .“ Šušar pa je na koncu povedal tele sklepne „misli“: „Gre za široko duhovno kontrarevolucijo, ki je protipartizanska, desničarska, poganjek in podaljšana roka križarske ideološke vojne v svetu proti vsemu, kar je socialistično in komunistično . . .“ Prva anekdota razkriva politično moralno nekega vodstva, druga anekdota (o enopartijskem sistemu) razglaša stališče, ki je protiustav-

no in v nasprotju s kongresnimi dokumenti, ki govorijo o nestranski naravi našega sistema; tretja pa kaže ideološko-politično paranojo (= hudo, navadno neozdravljivo duševno bolezen).

Gradivo (237 strani!) tistih, ki vedo, za kraj gre, ne bo prepričalo, toda učinkovalo bo pri tistih, ki se zadovoljujejo z etiketami, pavšalnimi ocenami, priročnimi gesli in „kratкими kurzi“. V tem smislu je skrajno škodljivo . . . (To je) težak prekršek in strokovno oz. moralno neopravičljivo ravnanje.

Dimitrij Rupel

NOVA REVIIJA, Ljubljana, 1984, 26-27/3141-3142.

„PRENEHATI JESTI“

Spoštovano jezikovno razsodišče!
Pomagaj nam, prosimo, iz stiske, v

naša luč

najlepši dar
čez vse leto

v izseljenstvu,
zdomstvu,
zamejstvu
in doma

kateri smo se znašli nekateri normalno beroči in piščoči ljudje, ko je Tanjug pred dnevi v seznam samoupravnega socialističnega novinarstva prispeval še eno jezikovno umetniško. V Sarajevu namreč sodijo človeku, ki se je po navedi naše tiskovne agencije 21. maja menda odločil, „da bo prenehal jesti“.

Kaj je to, drago razsodišče? Je morda začel gladovno stavko? Nemara je obtoženi kratkomalo samo nehal jesti, ker je imel dovolj, in je naslednji dan spet sedel k obedu.

„Prenehati jesti“ je najbrž podoben revolucionaren pojem kakor „prenehati (prekiniti) delo“, ki je že postal sestavina izključno jugoslovanske izvirnosti. Štrajkov pri nas pač ni, so le v konvertibilni tujini. Mi zgolj prekinemo delo.

Igor Guzelj

DELO, Ljubljana, 10. jul. 84/7.

SLOVENSKI DELEGATSKI JEZIK

Tako kot mene moti večino slovenskega življa, da naši predstavniki na vseh ravneh v organih federacije v večini primerov uporabljajo srbohrvaški jezik.

Kakor drugi naši narodi in narodnosti smo se tudi mi Slovenci bojevali za enakopravnost vseh narodov in narodnosti, zato zahtevamo tudi od naših predstavnikov, kadar nastopajo javno, da uporabljajo izključno slovenski jezik.

Mar se naši delegati, pa naj bo to kdor koli, sramujejo uporabe svojega materinega jezika? In sramujejo tudi svojega naroda, svojih občanov Slovencev, ki morajo zato ob TV sprejem-

nikih besedo svojih delegatov razbirati le iz podnapisov?

F. P.

DELO, Ljubljana, 16. jul. 84/2.

POSKUS NOVEGA NAČINA ODPLAČEVANJA DOLGOV

Jugoslavija ima pri državah z močno valuto 20 milijard dolarjev dolga. Samo za obresti in postopno odplačevanje dolgova mora v naslednjih dveh do treh letih plačati letno nad 5 milijard dolarjev, kar je več kot polovica jugoslovanskega izvoza. Samo obresti znašajo letno do 2 milijardi dolarjev, to je približno še enkrat toliko deviz, kot jih Jugoslavija dobi iz turizma.

V različnih delih države je že prišlo do resnih stavk, tako v Ljubljani, kjer je stavkalo bolniško osebje. Od pomladnega odmrznjenja cen te spet hitro rastejo. Inflacija znaša nad 50%. Dokončno je dokazano, da nima Jugoslavija nobenega sredstva za zaustavitev inflacije. Zaradi te pa niso ureničljive razne druge zahteve stabilizacijskega programa.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 23. jul. 84/4.

ALI CERKEV RES „ZAPOLNUJE PRAZEN PROSTOR“?

Misel, da „Cerkev zapolnjuje prazen prostor“, izdaja miselnost, ki ni samo nesprejemljiva, ampak je tudi v očitem protislovju z nekaterimi drugimi stališči naših marksistov. Ta misel se navadno pojavi tam, kjer obravnavajo dejavnost Cerkev in se vznemirjajo, če menijo, da je zelo dejavna in razgibana. Njeno morebitno uspešnost razlagajo s pomanjkljivo dejavnostjo drugih družbeno-političnih organizacij, na primer mladinske. Cerkev bi potemtakem zasedala prostor, ki ga druge ustanove in organizacije neupravičeno puščajo praznega.

Tako govorjenje se mi zdi nesprejemljivo, ker se bojim, da se skriva za njim preveličevanje politike, celó zmotno, v bistvu stalinistično pojmovanje človekovega podružbljanja. Družbene in politične dejavnosti ne zajamejo vsega, kar človeka zanima, osrečuje in izpopolnjuje. Človek je tudi osebno, svobodno in od drugih različno bitje.

Za vernega človeka pa sta vera in z njo bistveno povezano občestveno,

župnijsko udejstvovanje pomembna življenjska razsežnost, vir osebnega veselja in nenadomestljivega osmišljanja življenja. Kdor bi mislil, da je treba ta del življenja, ta „prostor“, ki je pridržan — če tako rečem — za Boga in za versko življenje v vsej njegovi občestveni polnosti, zapolnjevati z nečim drugim, bi očitno sodil, da je vernost človeško neprimerna in da je človekova želja po Bogu neutemeljena. Z drugimi besedami: da je vera odtujitev. To pa ni nesprejemljivo samo za vernika, ampak opuščajo to misel že mnogi marksistični teoretiki sami.

Zelo pogosto se poudarja, da ateizem ni bistvo marksizma. Vemo tudi, da hočejo marksisti pridobiti verne za sodelovanje in zato svojega ateizma ne obešajo na veliki zvon. Če pa sedaj gre kdo tako daleč, da obžaluje, da obstaja prostor za versko življenje, in nalaga nekaterim družbenim in političnim dejavnostim nalogo, naj nekako tekmujejo z njim in ga skušajo nadomestiti, postavlja vse to pod vprašaj. Cerkevne ustanove postavlja v isto vrsto z drugimi, postavlja jih celo za tekmece drugih in s tem ustvarja tudi vtis, da je marksizem, ki te družbene dejavnosti navdihuje, na isti ravni kot vera, ker jo more izpodrinuti.

Kdor hoče na mesto krščanstva postaviti sebe, mora iz sebe narediti vero. Tu je po mojem tudi vsaj eden glavnih razlogov, zakaj še danes mnogi verni in neverujoči vidijo v marksizmu najprej in predvsem protivore. Kdor se potemtakem zaradi morebitnega razvoja vernosti vznemirja in zaradi tega celo zahteva močnejšo dejavnost drugih organizacij, ne nasprotuje samo načelu popolne verske svobode in enakopravnosti, ampak tudi maliči podobo marksizma. V ospredje postavlja njegov ateizem, ki pa dobi vse značilnosti nekakšne vere.

Anton Stres

DRUŽINA, Ljubljana, 29. jul. 84/6.

BEOGRAJSKO VODSTVO ŽIVČNO

Ta živčnost prihaja po eni plati od slabega gospodarskega položaja, po drugi pa iz tega, da vidi režim v reformnih ukrepih, ki bi bili nujni, očitno večjo nevarnost za svoje politično gledanje kot pa gospodarske težave same. Pod premočjo ozkih ali kratko ma-

lo za svojo oblast zaskrbljenih ljudi odklanja vodstvo vse reforme, ki bi bile zares potrebne. V Jugoslaviji si ni mogoče misliti nobenih reform svetovno-nazorske narave.

Verjetno se ozkeži motijo, če mislijo, da lahko „stabilizirajo“ gospodarsko krizo le s tehničnimi sredstvi. Tako imenovano „nacionalno vprašanje“ verjetno danes izhaja iz porušenih odnosov znotraj vodstva. Stalno „molzenje“ Slovenije pospešuje tam mržnjo do Jugoslavije. Prav tako zbujajo nevoljo to, da oblast v Bosni in na Hrvaškem stalno vsiljuje svoje razmere drugim republikam v vsej Jugoslaviji. Režimski ozkeži so napovedali boj celotnemu kritičnemu razumništvu. Danes mine komaj kakšen dan, ne da bi bili mladi Albanci obsojeni na do 14 ali 15 let zapora; človek ima vtis, da te sodbe pravno ne stijo na trdnih tleh. Beograjski časopisi in revije ne poročajo vedno o Kosovu in Sloveniji nepristransko. Danes je v Jugoslaviji več poročanja o svojevoljnih aretacijah, posebno iz političnih razlogov, o nagajanju zdomcem pri obiskih domovine, o svojevoljnih sodbah in grdem ravnanju s političnimi in tudi drugimi zaporniki. Delno je to v zvezi z bolj odprtim ozračjem, zdi pa se, da se tudi dogaja več takšnega. Tudi to priča o živčnosti, pa delno tudi o brezvladju v celotnem aparatu.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 31. jul. 84/8.

ZMAGA PRAVOVERNIH KOMUNISTOV V BEOGRADU

Od 28 oporečnikov, ki so bili na veliki petek v neposredni režiji Staneta Dolanca prijeti, so ostali prišli kmalu spet na svobodo, šest od njih pa šele pred nekaj tedni. Sedaj so bili ti zadnji v Beogradu obtoženi.

Kot vedno v Jugoslaviji ni šlo pri tem v prvi vrsti za pravno vprašanje. Začetek sodbe je bil tudi stvar politične preračunljivosti. Sodbo je poleg tega sprožil tudi notranji boj za oblast med republikami in funkcionarji. Spor med liberalnimi in pravovernimi se je razširil medtem ne le v vse vodstvene skupine v Jugoslaviji — v partijsko in državno predsedstvo — marveč vpliva tudi na osebne odnose med posameznimi oblastniki.

Novi notranji minister Čulafić iz Črne gore se je jasno oddaljil od ravnanja svojega prednika Dolanca. Proti Dolancu se je postavil tudi Ribičič. Vrhovec, Dragoslavac in sedanji državni predsednik Djuranović iz Črne gore so se javno opredelili proti tistim, ki hočejo obračunavati z nasprotniki sistema „z dokazi“. Ribičič je zatem prosil slovensko partijsko bazo za podporo.

Kulturni boj pa ni edino znamenje globokega spora, ki pretresa Jugoslavijo. Ko je predložilo partijsko predsedstvo v juniju plenumu CK svoje pravoverno družbenopolitično besedilo v potrditev, ga je ta odklonil.

Tudi v Beogradu je za sedaj zmagala pravoverna smer. Djuranović se je pridružil tistim, ki zagovarjajo trdo smer: Dolancu, Vrhovcu, Mikuliću in Vlajkoviću.

A državno predsedstvo ne more odločiti samó po notranjepolitičnih vidikih. Pritisk iz tujine, posebno iz ZDA, narašča. Jugoslovani iščejo odplačevanje dolgov v tujini na dolgo roko. Američani pa takšnim težnjam nasprotujejo: hočejo ostaniti pri vsakoletnih pogajanjih za preložitve dolgov, ker lahko te pogovore izrabljajo tudi za uveljavitev svojega vpliva.

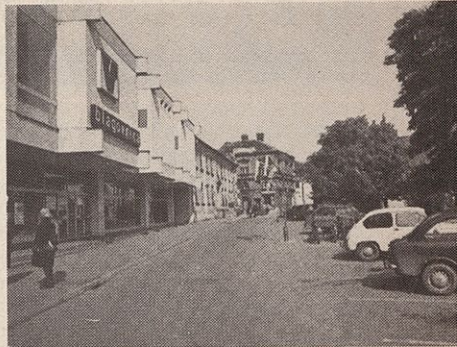
Seveda se tisti, ki zagovarjajo trdo smer, doslej niso dali preplašiti opominom z Zahoda. V Jugoslaviji se pojavi v svetovnem nazoru in v ravnanju sovjetska sestavina vedno znova, kadar pride do gospodarskih težav. Če je treba, iščejo partijski pravoverneži še danes svetovnonazorsko pribežališče pri moskovskem vzorcu.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 7. avg. 84/4.

KOMUNIZEM NA UMIKU

„Severnoameriška vlada ne bo nikdar sprejela razdeljene Evrope,“ je izjavil zunanji minister Schultz. „Možno je, da vzhodnoevropske države ne bodo dosegle svobode za časa mojega življenja, pa tudi ne za življenja mojih otrok, a nekega dne se bo to zgodilo.“ Komunizem je po vsem svetu na umiku, prihodnost sveta je „prihodnost svobode“. Komunistična napadalna politika izgublja tekmo s svobodo sicer le po korakih, a neizogibno.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 22. avg. 84/6.

LJUTOMER

VATIKAN OBSOJA MARKSIZEM IN RAZREDNI BOJ

V neobičajno jasni in odločni obliki je Vatikan obsodil marksistični razredni boj in komunistični sistem oblasti kot „bajko“ in „slepilo“.

Dejstvo, da „so bili milijoni naših sodobnikov oropani osnovnih svoboščin po totalitarnih in ateističnih oblikah vlad, ki so si prisvojile oblast po revolucionarni in nasilni poti“, imenuje cerkvena inštrukcija o teologiji osvoboditve „sramoto našega časa“. Pravi, da se za vsem tem skriva laž, ker morajo celi narodi živeti v človeka nevrednih okoliščinah, v suženjstvu, medtem ko te vlade istočasno trdijo, da jim prinašajo svobodo.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 4. sept. 84/1.

KARDINAL KUHARIČA ZAHTEVA SVOBODO VERE

Zagrebski nadškof kardinal Kuharić je (pred 150.000 verniki na narodnem evharističnem kongresu v romarskem kraju Marija Bistrica severno od Zagreba) zahteval ob ploskanju vernikov polno svobodo vere v Jugoslaviji. „Vere in ljubezni ni brez svobode,“ je rekel. Verska svoboda pomeni tudi svobodo za vsakega vernika, da svojo vero javno izpoveduje. To bi moralo biti možno tudi za bolne po bolnišnicah, zapornike in vojakе.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 10. sept. 84/3.

oglasi

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 - 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenski ali nemščini.

• Potujete v RIM? Dobrodošli v hotelu BLEED, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00 185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico. klimatičnimi napravami in radiom, lastni parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje med slovenskim osebjem. Lastnik: Vinko Levstik.

• Tapainer-aparati in traki za vezenje trsov, JEANS-HLAČE DM 5,—; velika izbira AVTO-RADIEV in RADIOAPARATOV s kaseto. Razni stroji in orodje. Zahtevajte naš prospekt! — JODEBILLIGMARKT, Maarstraße 15, D-8000 München 2, BRD.

• PREVAJANJE V MÜNCHNU — Dipl. filolog JOSEPH ARECH Vam uradno uredi prevode iz slovenske in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč; pouk nemščine in slovenske. — 8000 München 45, Situlistr. 71b (U-Bahn 6, postaja Freimann), tel. (0 89) 32 68 13.

• PRODAJ novo stanovanjsko hišo v 6. gradbeni fazi v Moravskih Toplicah pri Murski Soboti. Hiša stoji blizu zdravilišča na ravnini pri glavni cesti. Pri hiši je velik vrt z možnostjo prizidka za delavnico. Interesenti naj se oglasijo pisмено na naslov: L. Časar, Ferdinand-Str. 21, 2 Hamburg 1, BRD, ali po telefonu 0 40/38 30 46, BRD.

• NAPRODAJ je lepa kmetija, ker je sanjanja lastnica Lah Cecilija, Jerovska vas št. 2, 63241 Podplat, že priletna in nima potomcev. Kmetija je v občini Šentjur pri Celju in ima zidano hišo z vodo in elektriko, gospodarsko poslopje, 6 hektarov zemlje in mešani gozd. Vsa zemlja s sadovnjakom je okrog hiše. Vsa dela lahko opravite s traktorjem in kosilnico. Cena: 30.000,— DM. Vse informacije dobite tudi pri njeni sestri: Nežka Lah, Vidovdanska cesta 2 (dvorišče, II. nadstropje), 61000 Ljubljana, Jugoslavija.

• Prodaj takoj vseljivo enodružinsko hišo blizu Gornje Radgone. Kuhinja in spalnica sta opremljeni. Informacije po telefonu zvečer 089/775283, BRD.

• Ob glavni cesti v Krškem (obrtno središče) NAPRODAJ večji objekt, primeren za vsako obrtno dejavnost. — Informacije po telefonu: 068/71 4 48.

• PRODAJ vinograd v Mardavi (Sela) na krasni razgledni točki, primeren za

vikend. Voda, elektrika in cesta na parceli. — Informacije daje Franc Golob, Kamnje 28, 68232 Šentrupert, Dolenjska.

• PRODAJ dvostanovanjsko hišo v Novem mestu, Kotarjeva 1, zgrajena 1956. — Informacije dobite po telefonu v Sloveniji 061-57 94 07.

• Zaradi bolezni PRODAJ takoj vseljivo 5-sobno hišo z lepim vrtom in vodnim slapom pred hišo. Hiša stoji ob glavni cesti blizu avtobusne postaje, 2 km od Raven na Koroškem. — Informacije po telefonu 0201-66 87 28, BRD.

• PRODAJ takoj vseljivo dvostanovanjsko hišo ob robu Celja. Pojasnila po telefonu 08851-14 70, BRD.

• PRODAJ družinsko stanovanje v stari zgradbi z velikim vrtom. Cena 45.000 DM. Ogled: Zagrebška cesta 50, Ptuj. — Informacije daje Anica Strucl, Gegenbach, BRD, tel. 07803-20 81.

• PRODAJ gospodarsko poslopje v Ljubljani, Titova cesta, delno preurejeno v delavnico (80 m² primerno za večjo obrt, hlev 50 m², hiša 60 m², takoj vseljiva, z vodo, elektriko in kanalizacijo). 150 m² pokrito dvorišče. Cena: 650.000.— Informacije: Vinko Bučar, Kratka pot 1, 6100 Ljubljana, tel. 061-344842, po 22. uri zvečer.

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih glasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

smeh nam pomaga, da mileje sodimo vse, kar nismo mi (andrič)

Kaj imajo skupnega politiki in vesoljci?

Če so spodaj in naredijo kakšno napako, ne pridejo nikdar gor. Če so pa enkrat zgoraj in naredijo kakšno napako, ne pridejo nikdar več dol.

o

Pacient zobozdravniku: „Pomislite, gospod doktor, da imam dvaintrideset zob!“

„Čudovito! Saj to so čisto pravilna usta.“

„Ja, a jaz imam vse zobe zgoraj!“

o

Dve prijateljci se srečata po dolgem času na plesu.

„Od kdaj pa ti mojega fanta tikaš?“

„Odkar sem z njim poročena.“

o

Dva črva se srečata v kosu sira.

„Ali je možno, da sem te včeraj videl v jabolku?“

„Ja, včeraj sem imel sadni dan.“

o

Mladi slikar je naslikal sončni zahod ob morju. Seveda zelo moderno: sonce zeleno, vodo rumeno, nebo rdeče. Navdušen nad svojo sliko je vprašal blizu sedečega starega ribiča, kako mu je njegov umetniški proizvod všeč.

„Žal, mi ni. Veste, gospod, jaz že leta dolgo več ne pijem.“

o

„Kako je bilo sinoči na družabnem večeru tvojega šefa?“

„Skraja je bilo precej dolgčas. Ko pa je kolega Čuk splezal v staro šefovo stoječo uro, da bi telefoniral za taksi, je postalo le malo bolj sproščeno.“

o

On: „To noč sem sanjal, da me imate radi. Le kaj naj to pomeni?“

Ona: „Da ste sanjali.“

o

Čez dolgo časa se prijateljci spet srečata.

„O, tebi pa mora iti zelo dobro! Videti si sijajna!“

„Tudi ti si se precej zredila.“

o

„Ali veš, dragica, kaj berem v tvojih očeh?“

„Kaj pa?“

„Da hrepeniš po tem, da bi se z menoj poročila.“

„Analfabet!“

o

„Jaz imam pa res smolo: prijavil sem se k mornarici, da bi videl malo sveta, pa so me vtaknili v podmornico.“

o

Vinski bratec drugemu bratcu: „Veš, da sem se včeraj zjutraj znašel na tleh pred posteljo.“

„Saj si vendar moral kaj čutiti, ko si padel s postelje!“

„Ja, nekaj sem slišal, pa sem mislil, da je padel nekdo drug.“

o

V porodnišnici.

Sestra sporoči živčnemu možu v čakalnici: „Sina ste dobili!“

„In žena?“

„Ona tudi.“

o

„Žena, grem na sprehod, da se malo ohladim.“

„Samo pazi, da ne bo pivo ledeno!“

o

„Zakaj ste pobegnili iz operacijske sobe?“

„Ker je sestra rekla: ‚Brez panike, operacija slepiča je preprosta zadeva!‘“

„In zato ste ušli?“

„Tega ni rekla meni, ampak kirurgu.“

o

V gostilni.

„Ali si že plačal?“

„Še ne. In ti?“

„Tudi še ne.“

„Kaj pa potem še čakava tu?“

o

„Star sem šestdeset let in sem se zagledal v neko dvajsetletnico. A ona se noče z mano poročiti, čeprav sem milijonar.“

„Reci ji, da si star osemdeset let!“

o

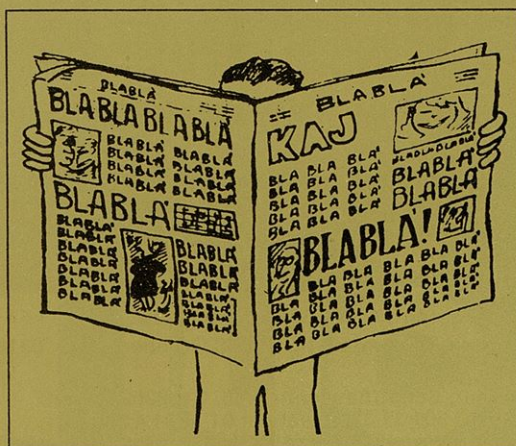
Mož ženi: „Kdaj boš znala kuhati tako dobro kot moja mati?“

„Ko boš zaslužil toliko kot tvoj oče.“

o

„Strašno zaudarjaš,“ pravi potepuh svojemu tovarišu. „Kaj se ne moreš skopati?“

„Prepozno. Zadruga pri hlačah je zarjavela.“

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Ludvik Roth, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstr. 1, 4053 Haid b. Ansfelden. (Tel. 07229 - 88 3 56).

P. Anfrej Kropej, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Stanislav Gerjolj CM, Rennweg 40, 6020 Innsbruck.

Štefan Ferenčak SDB, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 26 4 04 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

(Tel. 04762 - 37 1 24).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3540 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, Marcinelle, B-6001 Charleroi.

(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. 1 - 361 80 68).

Jože Flis, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. 1 - 253 64 43).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. (21) 70 91 88).

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz. (Tel. (8) 291 85 06).

Dr. Franc Felc, 14 Rue du 5 Decembre, 578000 Merlebach. (Tel. (8) 781 47 82).

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe,

57800 Freyming-Merlebach.

Jože Kamin, Presbytère catholique, Rue de l'Eglise, 57600 Forbach,

(Tel. (8) 704 77 43).

Franjo Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 - 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Štefan Antolin, 1 Berlin 61, Methfesselstraße 43, Kolpinghaus.

(Tel. 030 - 785 30 91 do 93).

Janez Pucelj, 42 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 42 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Martin Mlakar, 5657 Haan 1, Hochdahler Str. 14. (Tel. 02129 - 13 92).

Vladimir Jereb, 6 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 78 8 14).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3, 1/2. (Tel. 0841 - 34 4 74).

Jože Bucik, 89 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7906 Blaustein bei Ulm, Felsenstr. 12/1.

(Tel. 07304 - 41 4 53).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Marijan Bečan, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:
09-32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21).

Stanislav Cikanek, Parkgatan 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 13 63 96)

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Schaffhauserstr. 466, CH-8052 Zürich.

(Tel. Urad: 01 - 301 31 32. Zasebno: 01 - 301 44 15).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).